

כול התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

בני ברק - אלעד

ב' סיון תשע"א

נשא

שנה ט"ו גליון תשי"ג

תוכן הענינים

לקח טוב.....א.	לחם חמנינים
שבת בשבתו.....ב.	לחם חמנינים
רבש תמרים.....ג.	לחם חמנינים
בשפתי צדיקים.....ד.	לחם חמנינים
פרפראות לחכמה.....ה.	לחם חמנינים
ודרשת וחקרת.....ו.	לחם חמנינים
פניני התורה.....ז.	לחם חמנינים
חוקים להורותם.....ח.	לחם חמנינים
הילולא דצדיקא.....ט.	לחם חמנינים
דבר בעתו.....י.	לחם חמנינים
דברות קודש.....יא.	לחם חמנינים
משולחן מלכים.....יב.	לחם חמנינים
דברות קודש.....יג.	לחם חמנינים

אבות פרקו

היו נכונים ליום השלישי

בבית רעוע וקטן אשר דלתותיו עקורות חלונותיו שבורות וקירותיו מושחרות, היה דר כפרי עני עם משפחתו ימים רבים, אוכל ומשקה לא חי בבית, ובני הבית חיים וניזונים מכל הבא לידם, הדלות משועת, העירום וחוסר כל שואג מכל פינה ופינה.

יום אחד מגיעו בשורה על ביאתו של המלך להתאכסן דווקא בביתו למשך כמה ימים, מה עשה הכפרי הזה למען קבלת פני אורחו המלך, רחץ את כל קירות הבית, ותיקן את הדלתות ואת החלונות, והציע את מיטת האורח כמיטב יכולתו, ומילא את חדר האוכל בכל מה שידו משגת, יום ולילה לא שבת על מנת להכין את ד' אמותיו לקראת ביאתו של המלך.

עבר שם איש אחד ובראותו הכפרי עסוק כל כולו בניקוי והכנת ביתו לרגל ביאתו של המלך, נענה ואמר לעומתו: מה לך לטרוח מירחות של חנם, הלא ממילא לא תצליח במשימתך להכשיר את ביתך כראוי וכיאות לכבודו של מלך, ואם כן איפוא הרי כל עמליך לריק המה.

השיבו הכפרי: אכן הצדק עמך, אלא מאחר שהנני מכיר בכך שאיני יכול במצב זו לקבל את פני המלך, לכן אין ביכולתי לשבת בחיבוק ידיים, ועל אף כי קצרה ידי מלהכשיר ביתי כראוי, ואני משתדל לעשות לכה"פ מה שבידי עשות.

והנמשל מובן, דהנה מקרא מלא דיבר הכתוב "היו נכונים ליום השלישי", דבר אשר לא מצאנו בשום מצוה חובה מן התורה, והלא כה דברי חכמינו ז"ל כאש אשר כל מצות ספירת העומר מהותה וכוונתה היא הכנה מתמשכת של ארבעים ותשעה יום לקראת יום הגדול והנורא זמן מתן תורתנו, הרי לנו שלחג השבועות הועידה התורה מצוה מדאורייתא של הכנה דרבה.

אכן אל יאמר האדם במה יוכל איש שפל וקרוץ מחומר להתכונן למעמד הנשגב של קבלת התורה אשר בו יתגלה האורות שירדו לעולם בשעת מתן תורה, הרי לא יועיל לי שום הכנה להשלים את עצמי כראוי וכנכון לקראת קבלת התורה הק, אך לפי האמור מי שיודע ומכיר את מך ערכו יודע גם יודע שאע"פ שלא יספיק להגיע אל שלימות הראויה מ"מ לא יוכל לשבת בחיבוק ידיים בלי שום הכנה לקבלת פני השכינה.

ובכן כאשר עומדים אנו ביומא דשבתא שלפני קבלת התורה הרי חובה מוטלת עלינו להכין את עצמינו בהכנה דרבה, וכמ"ש בספח"ק בית אהרן וז"ל: בשבת זה שקודם מתן תורה צריך כל אחד לראות ולהכין עצמו לקבלת התורה, כי השבת הוא גדול מחג השבועות ואין יהיה הכנה לו, רק מזה השבת צריך להמשיך הארה גדולה להחג, ויראה כל אחד להכין עצמו בקדושה ובשמחה לקבלת התורה, ובזכות זה נזכה לכל החשפעות אכ"ר.

לוח הזמנים

נשא

החלוצים	מוציא שבת	שיטות
9:35	8:07	ברוקלין
9:38	8:10	קרית יואל
9:36	8:09	מאנסי
9:34	8:06	ליקוואוד
9:22	7:54	מיאמי
9:13	7:45	לאס אנדזשלעס
9:51	8:22	מאנטרעאל
9:52	8:24	טאהש
10:07	8:39	טאראנטא
8:58	7:02	ירושלים
8:56	7:21	בני ברק
10:32	8:55	לאנדאן
10:45	9:14	מאנטשעסטר
11:04	9:32	סאטמאר
6:21	4:51	מערבירן
19:04	17:36	בונעס איירעס
22:02	20:33	ווינץ

גליון הבא

לקראת
יו"ט שבועות

יפיע א"ה
ביום ב' הבעל"ט

יסודי התורה בהעלותן

יום ראשון	סב:
יום שני	סג:
יום שלישי	ערי"ט
יום רביעי	י"ט
יום חמישי	י"ט
עש"ק ושב"ק חרה	

אלקא דמאיר עננו

ברגשו כבוד ויקר הננו בזה להביע עמקי הברת הטוב בשער בת רבים
לבכבוד כל העם הנאטמים, ידירנו וחסידי בית אברהם ק, אנשיו שלומינו שוי
שהקדישו מזמנם היקר והשתתפו בנאם ובמאמץ סוד רחבה ובזריחה אצל

מסיבת הדינער

לטובת כוללנו הק' לצדקת רבי מאיר בעל הנס

שההקיום כיום אי' נשא ביה איור השעליש בעיד בארא פארק ניו יורק

ביחר עם סעודת הילולא לזכר נשמת בקיד הגה"צ רבי יקותיאל יודא מסיגוט צעיל הי"ד, נשיא כוללנו
ולמלאות סיום ימי חודש לפטירה אמי מורתי הרבנית הצדוקה פעסיל לאה בת רבי אהרן צעיל

ומי שברך אבותינו הוא וברך את מי שעוסקים בצרכי ציבור באמונה,
הני גבורי חיל ואנשי מעש שנטלו חלק בראש למען הצלחת המגבית

בראש וראשונה נא האברך וחשובי פרע"ח
חרב וזשא מייזעלש שליט"א
שפער לימוני לאחזקת משך כל המגבית

וכן זכר לטוב
כל העסקנים החשובים
שעסקו בלוג"ח להבין המסיבה
ולעזרתם המכונה בכל רבי חיים

ובראשם הני תרי צעתיא ורהבא
מוה"ר יואל הערש מאשקאוויטש הי"ו
מוה"ר אלטר וואגשאל הי"ו

העסקנים החשובים ששור בקיבוץ המנסות
ועמד לנו לעור בכל ענין העשרה הי"ד
מוה"ר אברהם בער לעזוי הי"ו
מוה"ר יואל וויזעל הי"ו
מוה"ר בנציון פאזנער הי"ו
מוה"ר אפרים פישל קיש הי"ו
בבאי רביה מרדכי' 15 ינוע ש"ה
מוה"ר מנחם מענדל גרויס הי"ו

אחרון אחרון חשב העסקן הנמרץ לכל דבר שבקדשה בהצרות קדשנו
מו"ה יואל ברי"צ פריעדמאן הי"ו
אשר התמסר בכל לבו ונפשו למען הצלחת המגבית עצמה"ט

ישראל ה' פעלם ותהי משכורתם שלימה מעם ה"א ישראל

ידיד שוכנות הגדול של התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס חזית אברהם וי"ט מייסדי כוללנו הק', תן על כל הצדקות
המשתתפים להזכור בכל מילי דמיעב, שפע ברכה והצלחה, בני חיי נחמה ורחוק, פרי נוכח לביאות משיח צדקינו בב"א.

בשתידת וברכת בשם תהלת חסד
הק' שלו' אליעזר טייטלבוים
בלאנאמיר מרץ הגה"ק וי"ט

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפי סופרים וספרים, ע"ד מוסר וחסידות נאמרים

הכפורים אשר יכפר בו עליו, היות שמלמד הכהן שיש כיום הכפורים, שנותנים את ערותא דלעילא, כי כיום הכפורים נותנים התעוררות משמים לכל אדם מישראל כמו"כ בכל השנה אם האדם רוצה לשוב באמת וכלב שלם, מרחמין עליו משמים ונותנים לו התעוררות מלמעלה וכנ"ל.

(כנסת יהוקאל)

☆

איש אשר יתן לבונו לו יהיה, עפי"מ חז"ל, יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם בעל הבית, וזהו איש אשר יתן לבונו, מי שנותן לבונו או לעני, לו יהיה, כלומר שמלו אתה נותן לו, שיש לך ממנו יותר ממה שאתה נותן לו.

(דעת משה)

☆

ביום כלות משה להקים, פירש"י מלמד שכל שבעת ימי המולאים היה משה מעמיד ומפרקו עי"ש, וז"ל הענין השבעה שמעמידו ומפרקו להורות כי שבע יפול צדיק וקם, שאם ח"ו לפעמים מצב הפרנסה אינו על מעמדו הנכון אל יאבד הבטחון, כי ח' מעמידו וקם.

(דברי ישראל)

☆

כף אחת עשרה זהב מלאה קמורת, כף אחת, 'איין בייג, עשרה, 'אד יוד' זהב מלאכה' או פיל גאלד' עכ"ל ח"ק.

(באר המים)

הקב"ה פתחו לי פתח כפתחו של מדט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם, כן הוא בכל הדברים, וזה המלה גדולה ויתירה חמלת עלינו, וזהו איש איש על עבודתו, וזהו חיבה יתירה נודעת להם שנותן להם כלי חמדה, וזה ענין המוספין על עולת התמיד שהם עדיפי מפי מעולת התמיד כמבואר בזבחים.

(תפארת שלמה)

☆

איש כי יפליא וכו', פי' שיהא הפלא בידו שיהא מעורר הנפלאות שיעשה עמנו ח' יתעלה לנדר נדר פי' יפעל גם זאת שיחזיק הנדר והשבויה של הבורא ב"ה כמ"ש אשר נשבעתי לאבותיכם שיקים לנו מחרה להוריד לה' לעשות נזר ועטרה להבורא יתעלה ע"י מעשיו הקדושים, מיון ושכר יו"ד ר"ל אפי' מדברים הגשמיים יכול לעשות נזר להשי"ת אם יתנהג בהם בקדושה לשמו הגדול, רק חומץ יין לא ישתה ע"ד דאיתא חומץ בן יין ופי' שלא יהיה זולל וסובא בשתייתו הלילה אלא לאכול ולשתות במקום מצוה לרצון הבורא יתעלה אכ"ר.

(נועם אלימלך)

☆

ואם אין לאיש גואל וכו', היינו שאם האדם אין ביכולתו לגאול את עצמו, אז אם יש להאדם רצון באמת לשוב בכל לבבו, אזי מרחמין עליו מן השמים, וזה הפירוש המושב לה, היינו שמעוררים אותו באתערותא דלעילא, וזה מלמד איל

נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם וכו', בני גרשון, הם המגורשים מפלטרין של מקד', נשא את ראש וחזק אותם כי גם הם לבית אבותם, גם הם מיוחדים גדולים, ומשרק יתחזקו יעזור הקב"ה גם להם.

(תורת אבות)

☆

כה תברכו את בני ישראל אמר להם, ו"ל דהכתוב ב"ל שלא יאמר יאמר הכהן מה תועיל ברכתו כיון שאין אני יודע הכוונה האיד' להמשיך הברכה ממקור עליון בכוונות ויחודים, וד"ש 'אמר להם' היינו דאין עליך אלא לומר כמו פך כאשר צוך הבורא.

(אגרא דכלה)

☆

יאר ה' פניו אליך וכו', כי כתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם, ופירשנו פנים בפנים, רצ"ל כי אתם הכנתם פניהם בקדושה ובמדרה, להיות מטי' מהור לבוא יומא למעמד דר סיני, ולעומת האור ה' פניו אליהם בקדושתו, להופיע בקרבם והבטיחה לנו תהי"ק, כי יאר ה' פנא חק' שהופיע אז בקרביכם, יאר ה' אליך בכל דור ודור.

(דעת משה)

☆

על פי ה' ביד משה איש איש על עבודתו, אנו מתפללים ותן בלבנו וכו' ודבק לבנו וכו', הלא הכל ביד שמים חזין מיראת שמים, אך בתשובה מצינו שאמר

כל מצות שהאדם עושה יהא לתענוג הבו"ה

וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן וכו', דידוע שהבורא ב"ה רוצה להטיב לעמו ישראל, כי יותר ממה שהעגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק, וצריך האדם כשעומד להתפלל לפני הבו"ה, כל תפלת י"ח, או שאר תחנונים, צריך להתפלל רק שיהיה להבו"ה תענוג מזה, כמ"ש במשנה אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת, פי' שיהיה המעשה של אדם רק כדי שיהיה להבו"ה תענוג מזה, וידוע כשהאדם מתפלל בשבילו נקרא מקבל, וכשהאדם רוצה לקבל דבר, אוהו הגב יד לארץ והתוך יד למעלה, אבל כשהאדם מתפלל רק כדי שיהיה להבו"ה תענוג מזה, אזי נקרא משפיע לכביכול ב"ה, והמשפיע אוהו גב יד למעלה ותוך הידי למעלה.

והנה ברכת כהנים היא בנשיאת כפים, דהיינו שאוהזים גב ידיהם כנגד פניהם כמו המשפיע, וזהו כה תברכו דהיינו שיברכו את בני' כדי שיהיה להבו"ה תענוג מזה, ותהיו אתם משפיעים כביכול בהבו"ה וזאת"כ הבו"ה ישיפיע לכם כל טובות וברכות על ישראל, שזה המדה נקרא "כה" שהפי' הוא כך כמו שהוא עושה ג"כ הבו"ה עושה, ומשפיע לעמו ישראל טובות וברכות חיים ושלוה, אמן.

(קדושת לוי)

אכטונג אנ"ש תושבי בארא פארק!

אויב זענט איר נישט אנגעקומען זיך פערזענליך משתתף צו זיין
ביי דעם נארוואס אפגעהאלטענעם דינער אקציע אין בארא פארק

ווילן מיר אייך דא מעלדן און דערמאנען

אז איר קענט אויך אריינשיקן

אייער ווארימע נדבה

דורך די פאסט

צו אונזער צענטראלע אדרעס:

4915 15th Ave. Brooklyn NY 11211

אדער קענט איר אריינרופן אין אונזער אפיס אויף:

1888-REB-MEIR (1888-732-6347)

די הייליגע סגולה פון צדקת רבי מאיר בעל הנס וזכות רבותינו הק' זי"ע מייסדי
כוללינו, וועט אייך אוודאי ביישטיין לברכה והצלחה בכל ענינים.

בכבוד רב

הנהלת הכולל

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים על פרשת השבוע ערובים וסדרים

שבת בשבתו

ע"י השבת מתברכאין כל השיתין יומין

בענין ברכת כהנים. איתא אין כלי מחזיק ברכה אלא שלום. ולכן כתיב ויברך כו' את יום השביעי שבת שנקרא שלום ומיני מתברכין כל שיתא יומין. ולא נתן הקב"ה ברכת כל יום ביומו כי אין מחזיקין ברכה ימי המעשה רק השבת שהוא שלום. ואיתא בזוה"ק מאי טעמא לא אשתכח מנא בשביעא דכל ברכאין בי' תליין כו' ע"ש. וכבר נתבאר בדברינו בכמה מקומות כי הברכה תליא בשורש נקודה פנימיות ועקרית שלמעלה מהתלבשות הטבע וגשמיות. והיא הנקודה שנק' שלום כי בעוה"ז חסר השלימות. ולכן הכהן שאין לו נחלה. לו נמסר הברכה. כמו השבת ממש דלא אשתכח בי' מנא ולו נמסר הברכה. (שפת אמת)

על הכנה לשבת קודש איכא שכר מיוחדת

ויאמר ה' אל משה לאמר קח מאתם וגו' ובמדרש פליאה (הובא ביש"מ) ז"ש ה' והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו, וצ"ב. ואפ"ל דלכאורה למה הוצרך הקב"ה לצוות את משה לקחת מאתם העגלות, הלא גם בלא"ה הי' משרע"ה יודע ומשיג בעצמו שיש צורך בהם. מאחר שהקרישים כבדים מאד, ולא הי' באפשר לשאת אותם בכתף, וצ"ל שחפץ הקב"ה לזכותו ולחוסין לו מצוה כדי שירבה שכרו. והנה גבי מצות שבת כתיב והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיא מצות ההכנה לשבת, ולכאורה למה הוצרך הכותב לצוות על ככה, הלא בלא"ה ידעין דמכיון שהזהירה תורה על ל"ט מלאכות ממילא שמעין דמי שלא טרח בערב שבת מה יאכל בשבת, ולמה הוצרך לצוות על ההכנה, וע"כ כנ"ל שחפץ הקב"ה לצדק את ישראל ולהבות שכון, שגם הכנה גופה למצוה תחשב ויקבלו שכר טוב עליה. וזה יהי' ביאור המדרש קח מאתם והיו לעבוד, וקשה כנ"ל למה הוצרך הציווי, וצ"ל שהוא כדי להרבות שכרו, וז"ש והי' ביום הששי והכינו שגם ציווי זה בא להרבות שכר. (דברי יואל)

השפעות ברוחניות ובגשמיות בשב"ק זו

מבואר בספרי הקודש בהא דתנינן הכל מודים בעצרת דבעינן גמי לכם מאי טעמא יום שניתנה בו תורה, שהוא על דרך שאמרו (ביצה כח) לכם לכל צרכיכם, כי בעת מתן תורה נפתחו ארובות השמים ובא שפע רב לכל בית ישראל בגשמיות וברוחניות, וכמו שאמרו חז"ל (פס"ר פ' מתן תורה ס"ג) ויתיצבו בתחתית ההר, שלא היה בהם חגרין ונתרפאו כל המומין שהיו בהם, ומבואר במדרש (נלקט יתרו רמז רע) אמר הקב"ה לישראל בני היו קוראים את הפרשה הזו בכל שנה, ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני רי סיני ומקבלים את התורה, שנאמר ביום הזה בא מדבר סיני. ובכן מביד שנה בשנה מתעורר באי מתן תורה, וכמו שנתרפאו אז בעלי מומין וגם השיגו אז אחדות הבורא ית"ש שנפתחו העלינים והתחתונים וראו כי אין עוד מלבדו (מכילתא פ' יתרו), וכן להשיג כל התורה כולה, גם עתה נשפע לנו כל זה. והשפעה קדושה זו מתחיל מיום השבת קודש כמבואר בזוה"ק (יתרו דף פח) כל ברכאן דלעילא ותתא ביזמא שביעא תליין, ובכן מיום הזה צריכין אנו להתעורר להכין את נפשותינו בהכנה דרבה לזכות למעמד הנשגב של מתן תורה וקבלת עול מלכות שמים, ובזה יהא השיל"ת בעזרתנו שיושפע לכולנו שפע קודש בחג השבועות, ויפתחו ארובות השמים להשפיע על כל אחד ואחד די מחסורו אשר יחסר לו בגשמיות וברוחניות, לכם לכל צרכיכם בכל ענינים, פרנסה ונחת וכל מילי דמייטב תמיד כל הימים עדי נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן. (חידושי מהר"ט ט"ב תשס"ב)

ממצות שבת למדים על כל התורה כולה

ואמרה האשה אמן אמן, ופרש"י קבלת שבועה, אמן אם מאיש זה, אמן אם מאיש אחר, יש לרמוז על דרך מאמרם ז"ל (שבת קט, א) תניא רבי יוסי ברבי יהודה אומר, שני מלאכי השרת מלוין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע, וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומסתו מוצעת, מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו, ואם לאו מלאך רע אומר וגו', ומלאך טוב עונה אמן בעל כרחו, וי"ל דאחד טוב ואחד רע, רומז ליצר הרע ויצר הטוב המלוים לו לאדם, ובאו ללמוד על מצות שבת, ונמצא למוד שארית מעשה המצות נוהג גם כן ענין זה, האמנם מצות שבת שקולה כנגד כל התורה כנודע מדבריהם ז"ל (ירושלמי ברכות פ"א ה"ה), וכשבא ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומטה מוצעת, ידוע בחינת אלה הן המה תיקוני השכינה, ועיין למעלה (לעיל ח"א לו, א) שבארנו מה דאיתא בזוהר (ח"ג רמז, ב) ע"פ משכו וקחו לכם צאן (שמות יב, כא), ודרש בזוהר משכו יומין עלאין ליומין תתאין, ותוכן הדברים, במה יתכן לו לאדם למשוך יומין עלאין לגבי יומין תתאין, באמצעות ד' תיקוני הנרמז בתיבת משכו, נוסריקין "מטה" שלחן "סא" "מנורה" ע"ש, אשר ארבעה בחינות אלו המה בתענוגים אלו לשורשם ומקורם, והמשכילים המעלים אלהות המלוש בתענוגים אלו לשורשם ומקורם, בזה כחם יפה לחבר יומין עלאין לימין תתאין, וזהו שאמרו וכשבא לביתו ומצא נר דלוק ושלחן ערוך ומטה מוצעת, לרמוז אם שלש אלה יעשה לה לשכינה ולא להנאות עצמו, מלאך טוב אומר יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך, ומלאך רע עונה אמן בעל כרחו, כיון שכחו יפה והכרתו חזקה לעבוד את הקדוש ברוך הוא עם שני היצרים יצר טוב ויצר הרע, לכבוש גם אותו תחת הקדושה, גורם גם כן ממנו בחינת יחוד הנרמז בתיבת אמן הו"ה ואדני" דין ורחמים, וזהו ומלאך רע עונה אמן כמבואר, היינו בחינת [יחוד] שנעשה באמצעותו, ולהיפך חס ושלום גורם השפעה לחיצונים ונעשה שם יחוד, נאמר ומלאך טוב עונה אמן בעל כרחו, סוף דבר הכל נשמע מדברינו הנ"ל, אשר כללות מעשה אדם ומעלליו אינו שלם עם בוראו כי אם בהשתדלו בעבודתו, באימוץ רב כל כך, עד שגורם שאפילו מלאך רע עונה אמן, ומעתה תחזה איך שהעמיקו בדבריהם ואמרה האשה אמן אמן הוא קבלת שבועה, היינו קבלת עול מלכות שלימה, לגרום יחוד בשלימות שתי שמות הו"ה ואדני, בלתי אפשרי להיות כי אם בהתאמצו והשתדלו בעבודתו כל כך, עד שאפילו מלאך רע עונה אמן, וזהו אמן אם מאיש זה כיטור לשם הו"ה ב"ה הנקרא אמן, אמן אם מאיש אחר מוסב לטעם אחר הנקרא אחר, גם הוא עונה אמן בעל כרחו כנזכר, והבן הדברים ודק.

(אור המאיר)

ע"י שמירת שבת מנוקה הוא מכל עון

ונקה האיש מעון. ובמסורה דין, ואיך ונקה המכה (שמות כא טו), יש לרמז אשר באם רוצה האדם להיות מנוקה מכל עון, אז העצה, ונקה המכה, רק שבתו יתן, היינו, ע"י שמירת שבת, ונקה האיש מעון, כי כל השומר שבת כהלכתה אפילו עובד עבודה זרה כאנוש מוחליו לו (שבת קיח). וגם ע"י קדושת חג השבועות שאז פסקה זוהמות (שבת קמז) ונתרפאו כל המצועעים (במדבר רבה פרשה ז אות א), רומז על חולי הנפש, כי התורה היא סם חיים. (עשרת ישועה)

תודה וקול זמרה

ברגשי לבב, נביע בזה ברכת מזל טוב, אל מע"כ ידידינו היקר והנעלה, גודע לשם ולתהילה,
והאיש מרדכי רצוי לכל ידידיו ומכיריו, שמו הטוב במעשי הצדקה הולך לפניו,
תומך נלהב למוסדותינו הק' במידה נכונה, מהולל ומפואר בשפתי רננה

הרבני הנגיד הנכבד, רודף צדקה וחסד

מורה"ר **מרדכי לייב מיטעלמאן** הי"ד

אב"י בעואב"י וויליאמסבורג יע"א

לרגל השמחה שבביתו, דון שיר ושבח על שפתו
באירוסי בתו בכורתו תחי' עב"ג החתן היקר והחשוב גי"ו

וצרופה ברכתנו המרובה, בהודאה וחיבה, שיזכה לרוות מיוצ"ח תענוג ונחת, מתוך
אזשר ועושר והרחבת הדעת, וימשיך לעמוד לימין מוסדותינו הקדושה, ובשכר זאת
יתברך בברכאן דנפישא.

החותמים למען שמו בהוקרה והערכה

הנהלת המוסדות

דבש תמרים

**פנינים יקרים, מבאר חפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים**

וממילא וישמרך מן המזיקים שלא יהיה להמקטריגים שליטה על הברכה כי בברכת ה' אין שטן ופגע רע. (ברך משה)

☆

כה תברכו את בני ישראל. ובמדרש מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים ממדת תורה, ואפ"ל לפי משיב בייט"ל על אמרם ז"ל מפני מה היו אבותינו עקרים מפני שהקב"ה מתאוה לתפילתן של ישראל, עפ"י שכתבו משל למלך שהיה צמא למים במדבר שמם ורצו עבדיו להביא לו מים מרחוק אמר להן לי יש סיפק בידי להביא מים ממרחק שיש לי כמה עבדים ורוכבי סוסים אבל אדם אחר שילך בדרך זה ויצמא למים יסתכן ע"כ צוה שיכירו לו באר מים חיים כדי שיהיו מים מצויים לכל עובר וכמו"כ ישועת צדיקים הוא כמו מעין חנוכה ישועה מיד ולדורות ולכן הקב"ה מתאוה לתפילתן כדי שעל ידי תפלתן יפתח צינור הצינור והמעין לכל מי שצריך לאותו דבר ע"כ, והנה כתב בייט"פ דבני התפללו נגד ההר להבין ולהשכיל דברות היוצא כביכול מפיו ית', ובכן י"ל דתפלתן שהתפללו אז במעמד הנבחר פתחו צינור לדורות הבאים שנהיה נענים בשעה שנבקש להבין התורה, ואיתא במדרש יברך ה' בתלמוד יאר ה' פניו אליך זה מאור תורה שיאר עיניך ולבך בתורה, ולזה אמרו מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים היינו שיוכו להבין התורה והרי אין אנו כדאים להיות נענים, ממדת תורה שכבר אז התפללו בני עליהם ועל הדורות הבאים להבין התורה ופתחו צינור ונעשה רושם שיתקבלו התפלות עד היום הזה. (כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

שיתברכו מעיני תורתך להשיג בתוח"ק מברכת ה' דתורתך התברכת, אך כיון שאין זה אלא מצד חסד אולי לא תסכים מדת הדין ולא יקבל שכרו, לוי"א וישמרך שיכתב זכותך, דזכות התורה נכתב בספר ונזקף לזכותך ושוב אין לחוש דאין אחר מעשה בית דין כלום והשכר מגיע על פי דין. (דברי יוא"ל)

☆

יברך ה' וישמרך. ובמדרש יברך ה' בממון וישמרך מן המזיקים, ויבאר בהקדם דברי אמרם ז"ל יהא רעוא דתורע ולא תחצד תעייל ולא תיפוק תיפוק ולא תעייל וכו' הנך כולחן ברכתא ניהו תורע ולא תחצד תוליד בנים ולא ימותו תעייל ולא תיפוק תעייל כלתא ולא לימותו בנך דליפקן תיפוק ולא תעייל תוליד בנתא ולא ימותו גובריהו וליהדרו לותיק, וביאר בנח"ק למה בירכהו בלשון קללה דיש לחוש מן המקטריגים שיעכבו שפע הברכה וע"כ אמרו בלשון קללה ובלבו נתכונו לברכה והקב"ה היודע תעלומות לב ימלא משאלתו, ובערנות הבושם כתב לפרש בזה מקראי קודש בברכת כהנים שהוא רק בברכת בוי"ד יש לחוש לזה אבל בברכה הבאה מאת הקב"ה אין מן הצורך להעלים הברכה דבכ"מ שיש השראת השכינה אין שטן ופגע רע וז"ש כה תברכו את בניי היינו בלשון הזה אמור להם יברך ה', שיאמרו בפירוש לשון הברכה ולא יעלימו הברכה בלשון קללה, כי ושמנו את שמי על בניי ואני אברכם ובברכה כזו הבאה מאת הקב"ה אין מן הצורך להעלים, ובזה מבואר המדרש יברך ה' בממון היינו שתבא הברכה מאת הקב"ה בעצמו,

ישא ה' פנה אלך ויחנך. ויובן על פי מה שפירש בהן טוב דברכת יברך הכוונה שיהיה כשרים וצדיקים אכן לפי זה לכאורה היו נהמא דכסופא כיון שיהיו צדיקים שלא בעמל ויגיעה, וידוע דבנהמא דכסופא מתבייש להסתכל פנים נגד פנים ולכך אין להביט בו, אולם מצינו דבאהבה החן ליכא נהמא דכסופא כמו בן המסיב אצל אביו, ולכן אמר ישא ה' פניו אליך היינו יביט בך בפנים מאירות, כי לא הוי נהמא דכסופא ומסיים ואומר ויחנך היינו אהבת החנות כמו שנאמר אלקים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה ואם כן ליכא משום נהמא דכסופא. (ישמח משה)

☆

יברך ה' וישמרך. ובמדרש יברך ה' בתלמוד וישמרך שיכתב זכותך, וי"ל עפ"י דהגמי חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וכו' וכי מאלתר ששוהין תשע שעות ביום בתפלה תורתך האיד משתמרת ומלאכתך האיד נעשית אלא מתוך שהסידים הם תורתך משתמרת ומלאכתך מתברכת, וכישמח משה האריך בפרי חיי כי כל מה שהקב"ה משלם לאדם שכר מצוותיו הוא מצד חסד כי הקב"ה הוא המתחיל דמי הקדמני והוא המסיים והגומר, וגבר עלינו חסדו לחשוב כאילו כל המצוה נעשתה בכח גברא, אכן לפי זה יש לחוש דלאו כל העתים שוים ויש עת שמדת הדין שולטת בעולם, אך בגודל חסדו מיד שהאדם עושה המצוה כבר נכתב בספר שמגיע לו שכר כדתנן וכל מעשיך בספר נכתבין והטוען אחרי מעשה בית דין לא אמר כלום, והווי הביאור יברך ה' בתלמוד

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על שחרת הקודש

פרשת במדבר

מז"ה נחמן פריינד הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

מז"ה בנימין זאב שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק שליט"א

מז"ה יואל גלאנץ הי"ו

המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מז"ה מענדל בער ווידער הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

מז"ה אהרן מתתי מערמעלשטיין הי"ו

המלמד: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א

מז"ה אהרן יוסף לאנדא הי"ו

המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א

מז"ה אשר יעקב עקשטיין הי"ו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

מז"ה יואל שלמה פארקאש הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מז"ה חיים הערש גאנדל הי"ו

המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א

מז"ה משה יחזקאל וועלץ הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

הרב ליפא בערקאוויטש שליט"א

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מז"ה יעקב הערש ווערטהיימער הי"ו

המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

הרב אברהם יוסף פריעדמאן שליט"א

המלמד: הר"ר שמואל אלסער בנעט שליט"א

מז"ה ברוך גלויבער הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברויין שליט"א

מז"ה הערשל ווערטהיימער הי"ו

המלמדים: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א

והר"ר חיים הירש שליט"א

מז"ה ר' אליעזר וויינבערגער הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

מז"ה אברהם יושע שווארטץ הי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

מז"ה אייזיק עפשטיין הי"ו

המלמדים: הר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

והר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א

מז"ה אהרן הערש טויב הי"ו

המלמד: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, וכמה היתה הגדה חיוס, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהו". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

התודו את חטאתם אשר עשו

פ"א סיפרו לפני הרה"ק מרוזין על חסיד אחד שנפטר והלך לעולמו החסיד היה מגדולי החסידים והצדיק הי' מכיר אותו חסיד כי הסתופף בצילו כל ימיו, כששמע את דבריהם נענח הרה"ק: הוי הלא היה בעל עבירה גדול, והאנשים בשמעם את דברי הצדיק נשתוממו למשמע אזנם וסמרו שערות ראשם, ולא יכלו לעמוד על דברי הצדיק מה ראה לקטרג על הנפטר, וכששאלתם בפיהם נכנסו לבנו הרה"ק הרה"ק מסאדיגורא וסיפרו לו את המאורע ובקשו ממנו להבינם פשר הדבר, ענה הרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורא ואמר להם: הנה כשבא הכהן הגדול ביום הכיפורים לקודש הקדשים מה הוא אומר שם, "חטאו פשעו עוו עמך בית ישראל" כי הוא הנבחר להתוודות בעד כלל ישראל, והנה החסיד הזה שהזכרתם נפטר פתאום בלי וידוי ר"ל ומי הוא איפוא שראוי להתוודות בעדו יותר מאבינו הק'.

הרעותם בחצוצרות ונושעתם מאויביכם

פע"א היה עת צרה ליעקב רח"ל, והרה"ק מאפטא זי"ע שהיה זקן הדור, גזר תענית להתענות בה"ב בכל תפוצות ישראל והחמיר מאוד בהתענית אף להאנשים החלושים שלא יקילו ובעת הזאת היה רבנו הקדוש מרוזין נוהג בעבודת השיר, כידוע שהיה לו חברת מנגנים בכלי שיר, וכאשר נשמע פקודת הרב מאפטא ז"ל בדבר אותה התענית, קרא הוא ז"ל לחברי המנגנים וצוה שייטיבו נגן לפניו במצלתיים וכלי נבל וחצוצרות והדבר נשמע להרב מאפטא, והעולם היו סבורים שיתרעם על הרה"צ מרוזין שעשה היפך גזירתו, מאבל ליום טוב, וכאשר הגיעו הדברים לאזני הרב מאפטא, ענה ואמר: אנו לא נוכל להישוות עם הרה"צ מרוזין, שהוא הולך על דרך הכתוב וכי תבואו מלחמה בארצכם וגו' והרעותם בחצוצרות ונוזכרתם לפני ה' אלקיכם ונושעתם מאויביכם. (כנסת ישראל)

הינקי ממי המרים המאריים האלה

אשה קשת רוח באה פעם אל הרה"ק ר' זאב וואלף מזיטאמיר בעל "אור המאיר" ז"ל ובכתה לפניו במר נפשה כי בעלה הוא שיכור ושוטה יין כל היום ומתוך שכרותו מכה אותה מכות אכזריות וסבלה גדול מנשוא, וכבר כמה פעמים ביקשה ממנו שיתן לה גט פיטורין אך הוא סירב ואמר: אני רוצה יותר להיות אלמן מלהיות גרוש, אמר לה הצדיק שתבוא עם בעלה אצל, והאשה אמרה: הלא לא ירצה לבוא, אמר לה הצדיק: שמעי נא לעצתי, כשתבואי לביתך ותראי שהוא שוטה יין תבקשי ממנו שיתן גם לך מעט יין, וכשתשתי מהיין תהללי את טעם היין מאוד, וכן תעשו בכל פעם שהוא ישנה, ותאמרו לו שעת עכשיו לא ידעת את טוב טעמו של היין כי טוב הוא, וכשיעברו כמה שבועות תאמרו לו כי שמעת שככפר אחד אצל ר' זאב מזיטאמיר נמצא יין טוב להפליא, לכן עצתך שישעו לשם לשתות מהיין המשובח

ויקנה שם גם מידת יין להביא הביתה. האשה עשתה כדברי הצדיק, עד שלכסוף עלתה בידה להביא את בעלה אל הצדיק, כשבאו אליו, לקח הצדיק שתי כוסות יין ונתן אחת להבעל ואחת להאשה, חטף הבעל ושתה ושיכח מאוד את הי"ש, והצדיק פנה אל האשה ואמר: "ואם לא שטית תחת אישך הינקי ממי המרים המאריים האלה", תיכף כשסיים הצדיק את הדברים, התחיל הבעל לצעוק: חוסו ורחמו עלי כי היין בוער בקרבו ולבי נשרף מהיין ועוד מעט אני מת, אמר לו הצדיק: מוטב שתישאר היא אלמנה ולא אתה אלן, כששמע את הדברים האלה נפל על פניו והתחיל לבכות מאוד, והצדיק אמר לו: תן תודה, והתוודה על עוונותיך, והתוודה על כל אשר חטא, ונתן תקיעת כף להצדיק שמעתה יתנהג בדרך הישר ויחיה עם אשתו בשלום, והזהירו הצדיק שאם ישוב לדרכו הרעה לא תהיה לו שום תקנה ובוודאי ימות, אלא שיודע אני - הוסיף הצדיק - שלא תוסיף עוד לשתות כי היין יהיה נמאס בעיניך, נסעו האיש ואשתו לביתם, ומאז חיו בשלום ובשלוח.

בכתף ישא

הרה"ק ר' יצחק מווארקא ז"ל הי' פעם אצל הרה"ק ר' יחזקאל מקאזמיר ז"ל והתבודד עמו בחדרו במשך כמה שעות, כשיצא הרה"ק מווארקא מחדרו היו עיניו זולגות דמעות ולא גילה לשום איש מה זה ועל מה זה, אחרי הסתלקותו של הרה"ק מווארקא סיפר בנו גופא דעובדא הכי הוה: אביו הצדיק בא לקאזמיר להתייעץ אם מקום מנוחתו יהיה בווארקא הוא המקום שעבד את ה' והכניס יראת שמים בלבותיהם של ישראל כל ימיו, או שיהיה גנוז בווארשא שפעל ועסק שם הרבה בצרכי ציבור לטובת כלל ישראל (הרה"ק מווארקא היה נמצא לפרקים קרובים בווארשא כדי להשתדל בעניני הכלל), והוחלט אצלם שהוא בעצמו יהיה גנוז בווארקא, ואת ווארשא ישאיר בשביל בנו. ואכן בשנת תרל"ה חלה בנו השני של הרה"ק מווארקא (הצדיק ר' מרדכי מנחם ז"ל מווארקא) במחלה אנושה, והובילוהו לווארשא לדרוש ברופאים, ויצאה שם נשמתו בטהרה. ובווארשא הי' נהוג שהיו מובילים את הנפטרים לבית החיים על עגלה מיוחדת ולא היו נושאים אותם בכתף, אבל הרה"ק מאלכסנדר (שהי' תלמידו) לא רצה בשום אופן שיוליכו את רבו הק' על עגלה, והלך לרב העיר לבקש ממנו רשות לשאת את הנפטר בכתף, בתחילה לא רצה הרב להסכים לכך לשנות מן המנהג, אך כשהפציר בו הרבה אמר לו שאם יתן לו רמז מן התורה שהנשיאה בכתף היא ענין של כבוד לתלמידי חכמים יסכים לזה, נענה הרה"ק מאלכסנדר ואמר: כתוב בתורה: כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישא"ו, דהיינו דהאנשים שעבודת הקודש עליהם יהיו נישאים בכתף, נהנה הרב מאוד על שמצא סמוכין לזה, ונתן לו רשות לשנות ממנהג המקום.

ע"ץ חיי"ם היא למחזיקים בה

ברגשי הודאה והערכה, נשגר בזה כוס של ברכה, בברכת מז"ט בשיר
ושבחה, קדם ידידינו היקר והנעלה, נחמד למטה ואהוב למעלה,
עושה ומעשה צדקה וחסד, ידיד ותומך כוללינו הק' בכל עת תמיד,

מוה"ר **יהושע בער שווארץ** הי"ו

אב"י בקרית יואל יע"א

לרגל שמחתו בהולדת בנו נ"י למזל טוב

וכאן המקום להודות לו במודים דרבנן

במזמור לתודה על העבר

אשר פתח ביתו לרווחה לערוך מסיבה נהדרה לשובת כוללינו הק'

והברכה אחת היא לכבוד אביו ידידינו היקר והנכבד

מוה"ר **משה שווארץ** הי"ו

יה"ר שתזכו לראות ולרוות רב תענוג ונחת ממנו ומכל יוצאי חלצכם, ותזכו להמשיך

במעשי צדקה וחסד לאורך כל ימי חייכם, ואלקא דמאיר יענכם, להניח ברכה אל תוך בתיכם.

המברכים ביקרא דאורייתא

הנהלת הכולל

מאמרים נהמדים, ע"ד דרוש מיוסדים כפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

אמר הכת' "כה" כך בלי שתיית יין "תברכו" אתם הכהנים את בני ישראל". (שארית יעקב)

☆

יברך ה' וישמרך:

אמרו חז"ל (במד"ר י"א ה') ד"א יברך ה' בממון וישמרך מן המזיקים, איתא בגמרא (ב"מ מ"ב). אמר ר' יצחק אין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא במדבר הסמוי מן העין שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, וזה דווקא בברכה הבאה ע"י שליח אבל אם הקב"ה מברך בעצמו חל הברכה אפי' במדוד ומנוי, ואילו לגבי המזיקים נאמר (חולין ק"ה): שבדבר הגלוי לעין אין להם שליטה אלא בדבר הסמוי מן העין, וז"ש הכת' "יברך ה'" הברכה תהיה ע"י הקב"ה בעצמו ואז חל הברכה אפי' בדבר המנוי וממילא "וישמרך" מן המזיקים משום שאינם שולטים במנוי ומדוד. (אמרי שפר)

☆

יאר ה' פניו אליך ויחנך:

איתא במדרש (במד"ר י"א ו') יאר ה' פניו אליך – זה מאור תורה ויחנך – שנה ר' חייא הגדול יחנה ה' אצלך, י"ל המדרש ע"פ מה שכתבו המפר' הטעם שהשכין הקב"ה שכנינו על הר סיני לתת לבני ישראל את התורה משום שהמלאכים אמרו להקב"ה "תנה הדרך על השמים" שהיה להם טענת דינא דבר מיצרא (הרוצה למכור שדחו או ביתו השכן יש לו דין קדימה לכן בא והשכין שכנינו בתוכנו בכדי שלנו יהיה דין של בר מיצרא, וז"ש "יאר ה' פניו אליך" במאור התורה אבל קשה הרי התורה היא של המלאכים מכאן דינא דבר מיצרא לכן אמר "ויחנך" – יחנה ה' אצלך ואתם תהיו בר מיצרא ממילא אתם יכולים לקבל התורה. (פרח לבנון)

☆

ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם, והי ביום כלות משה להקים את המשכן:

איתא (פסיקתא רבתי ה') והי ביום הקים משה אין כתב כאן אלא ביום כלות יום שכלו המזיקים מן העולם, המדרש הזה תמוה, י"ל ע"פ מה דאיתא בגמרא (ב"מ מ"ב). אמר ר' יצחק אין הברכה מצויה לא בדבר השקול ולא בדבר המדוד ולא בדבר המנוי אלא במדבר הסמוי מן העין, א"כ לפי' מה דכתיב ואני אברכם הכוונה לדבר שאינו מדוד ושקול א"כ יש למזיקים שליטה ע"י סמך ליה ומתרץ ברכה זו דווקא "יהי ביום כלות משה" ר"ל יום שכלו המזיקין מן העולם. (נחל איתן)

☆

ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבותם:

י"ל הטעם למה שבט לוי לא הביאו לחנוכת המשכן כי לא היה להם כלי כסף וכלי זהב משום שלא היה להם ביזת הים כיוון שביזת הים היה שבר השעבוד שנשתעבדו במצרים ושבת לוי לא נשתעבדו. (שער בת רבים)

נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבתם למשפחתם: לפי הפשט הכוונה בתיבות "גם הם" כלפי בני קדח אבל אפשר לפרש שכונת הכת' להוכיח את בני גרשון שלא יתנא בייחוס אבותם אם הם עצמם אינם ראויים רק גם הם עצמם במעשיהם צריכים להיות ראויים להתייחס לבית אבותם אבל אם לא אז אין יחוס אבות שוה כלום, וז"ש הכת' "נשא את ראש בני גרשון" אבל רק בתנאי ש"גם הם" שהם עצמם במעשיהם יהיו ראויים להתייחס "לבית אבותם למשפחתם". (בניה לעתים)

☆

דבר אל בני ישראל וכו' כי יעשו מכל חטאת האדם וכו' והתודו את חטאתם אשר עשו:

קשה למה אמר הכת' "מכל חטאת האדם" היה לו לומר כי חטא, וי"ל ע"פ דברי התוס' על אף שאמרו חז"ל "אתם קרויים אדם ואין עכ"ם קרויים אדם" אבל במקום שכתוב "האדם" הכוונה גם לעכ"ם, כונת הכת' היא שלא יחשבו לומר שעבירות חמורות כגון ג"ע ושפ"ד וע"י שגם גוים נצטוו בהם לא מהני תשובה לכן אמר הכת' "כי יעשו מכל חטאת האדם" היינו גם חטאים כאלו שאלו הנקראים האדם נצטוו בהם גם בזה "והתודו אשר עשו" וישובו בתשובה יכופר להם. (אמרי שפר)

☆

וידבר ה' אל משה לאמר:

איתא בילק"ש (שמות י"ד ר"ל) אמר רשב"י כל מקום שנאמר לאמר ואמרת אליהם לדורות, לפי זה קשה הרי כאן גם כתיב לאמר ואמרת אליהם א"כ הוא לדורות למה נאמרה פר' סוטה רק לדורות, וי"ל איתא (יומא ע"ה). כשהיו בני ישראל במדבר ע"י המן מתברר אם הסוטה חטאה אם לא, א"כ במדבר לא היה צריך להשקות הסוטה ממים המאדירים בכדי לברר אם חטאה לכן נאמרה פר' סוטה רק לדורות. (תפארת יוחנן)

☆

כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן היין וגו' לא יאכל:

איתא (ע"י י"ז). לך לך אמרי נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב, בזה י"ל מה דכתיב גבי שמשון (שופטים י"ד ה') זירד שמשון ואביו ואמו תמנתה ויבואו עד כרמי תמנתה והנה כפיר שואא לקראתו לכאורה צ"ל כיוון שמשון ירד עם אביו ואמו א"כ האריה פגש את שלשתם ומדוע שואא רק "לקראתו" אך י"ל כיוון שמשון היה נזיר ע"כ כשהגיעו לכרמי תמנתה אביו ואמו הלכו בין הכרמים אבל שמשון לא נכנס לכרמים והלך סחור סחור בכדי לכרמא לא תקרב לכן פגע האריה רק בו לבדו ושואא רק לקראתו. (הגר"א)

☆

כה תברכו את בני ישראל:

קשה תיבת "כה" מיותר או הל"ל כי תברכו את בני ישראל אמור להם, י"ל הכת' בא לרמוז מה דאיתא (תענית כ"ז:) למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר לומר מה נזיר אסור ביין אף כהן מברך אסור ביין, וז"ש לעיל מניה כתיב שהנזיר אסור לשנות יין

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ורדת והקרת

בענין פיגול במנחת סוטה

כי מנחת קנאות הוא (נשא ה. טו)

דר' יוסי הגלילי, דסבר דקדשים קלים ממון בעלים הן, ומוסיף דאפ"ל דאיירי בקדשים קלים ולא דייקא אליבא דר' יוסי הגלילי אלא לדברי הכל ואפי' למ"ד קדשים קלים ממון גבוה, דהנה לכאור' האי דינא דבעלים מפגלין משולל הבנה דחרי האיך יוכלו הבעלים לפגל הקרבן כשהם אינם מקריבין כלל.

ואפ"ל דהא דינא הוא כסברת ר' יהודה בזבחים (ל:): דס"ל דמחשבת הינוח פוסל בקדשים דהיינו אם חושב להניח את דמו למחר וכו', ובגמ' (סז) אמרי' דטעמא דר' יודא סברא הוא, דתניא אמר להם ר' יודא אי אתם מודים שאם הניחו למחר שהוא פסול, אף חישב להניחו למחר פסול, ועיי"ש בגמ' בדמקום שאין בידו לעשות כן כאשר זמם, לא שייכא סברא זאת.

וא"כ י"ל דה"ה כאן דבעלים מפגלין דייקא בקדשים קלים כיון שהבשר שלו ואם יחשב לאכול הבשר חוץ לזמנו הוא דמהני מחשבתו, כיון שבידו גם לעשות כן בפועל ולכן מפאת זה יכול לפגל גם במחשבה גרידא, אבל בקדשי קדשים שאין לו כלום מן הבהמה בפועל לא מהני בהו מחשבתו כלל, וא"כ במנחת סוטה שפיר אין יכולה לפגל כלל.

בתשו' כוכב מיעקב (מ"א סי' מ"ח) כתב תירוץ על הקו' הנ"ל להגאון השדי חמד ז"ל דהנה בתוס' בסוטה (פג) בד"ה כל מנחותיהן נשרפות וכו' הקשו אהא דאיתא שם בגמ' דנשים הנשואות לכהן שהביאו מנחה מנחותיהן נשרפות, והקשו בתוס' דמה חלק יש להבעל בהמנחה ותי' עפי"ד הירושלמי דמשמע התם דאיירי דייקא במנחת סוטה ומשמע התם דבמנחת סוטה יש שותפות להבעל בחצי'ה ולכן במנחת סוטה כשהבעל הוא כהן מנחותיהן נשרפות משום שותפותו של הבעל.

והנה התוס' בזבחים (ז) כתבו דאפי' לר' מאיר דסבר דמפגלין בחצי, דהיינו שאפשר לפגל חצי קרבן, מודה שאם מפגל בחצי קומץ או בחצי סימן של שחיטה דלכו"ע אינו פיגול, עיי"ש.

בעולם התורה נודע ומפורסם הקושיא, דלמאן דסבר (פזנחס מ.) דבעלים מפגלין, דהיינו שהבעלים שהקדישו הקרבן יכולים ג"כ לעשות קרבנם לפיגול, ולא רק הכהן המקריב, הקשו דא"כ כל סוטה יכולה לפגל מנחתה, ע"י שתחשוב מחשבת פיגול בשעת קמיצת המחה כיון דהבעלים ג"כ יכולים לפגל, וא"כ לעולם לא תיבדק הסוטה ע"י המים המאריים לעולם כיון שאין מנחתה מנחה, והוא קושיא משוכלת.

והנה על קושיא זו ייסד הגאון הגדול ר' יוסף ענגעל ספר בשם גבורות שמונים שבה שמונים תירוצים נאים על קושיא זו, עיין שם ותמצא נחת, ואציגה נא כאן מעט הערות והארות בקושיא זו.

הגאון הנז' (גמאט ב') תירץ עפ"י המבואר בזבחים (דף קד) דקדשים חשיבי דבר שאינו שלו אפי' לגבי בעלים שהקדישום וגם הבעלים אינם יכולים לאסרם במוקצה ונעבד וכדו' מטעמא דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו, חוץ בקדשים קלים ואליבא דר' יוסי הגלילי דסבר קדשים קלים ממון בעלים הן, עיי"ש.

והנה מבואר בר"ן (גמאט ל) דבאמת לא הי' יכול הכהן לפגל קדשים כיון דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ומה שפוסל משום שהוא עושה מעשה ההקברה וע"י מעשה שפיר אוסר אפי' דבר שאינו שלו עיי"ש.

ולפי"ז הבעלים שאינם מקריבים ואין עושין שום מעשה בהקרבן שפיר אין להם לפגל כלל כיון דהוי של גבוה ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, וא"כ הא דס"ל המאן דאמר (שחא ר"א ק' יעקב סז פזנחס) דבעלים מפגלים בקדשים על כרחן בקדשים קלים איירי ואליבא דר' הגלילי דקדשים קלים ממון בעלים, ולפי"ז במנחת סוטה דהוי קדשי קדשים גם לשיטתו אין הבעלים מפגלין וא"כ שפיר תיבדק הסוטה כאשר יביאו את המנחה והבן.

והגאון הנז' (גמ' ה"ל אה ד') מוסיף נופך על התירוץ הנ"ל דהשתא דאתינן להכי שצריך לומר דהא דאמרי' בעלים מפגלין איירי בקדשים קלים, ואליבא

ע"ז, אמנם תמ"ה תמ"ה קראו לעברו שאין שום שום
זכר בתש"ו דברי חיים לתירוצו זה.

אמנם הכלי חמדה מיישב ק' העולם באופן אחר
דהרי הוא דהבעלים מפגלים ילפי' מקרא דוהקריב
המקריב דבעלים קרוין מקריב וממילא יכולין לפגל
מדכתיב גבי פיגול המקריב אותו לא יחשב, מ"מ הא
וודאי דהכהן חשיב טפי מקריב מן הבעלים כיון שהוא
עושה מעשה ההקרבה בפעל, וע"כ י"ל דהא דבעלים
מפגלים היינו רק אם הכהן מקריב בסתם וסומך על
דעת הבעלים, אבל אם הכהן מחשב בפירוש בשעת
העבודות לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר בזמנו
ובמקומו, אז מחשבת הכהן העושה מעשה ההקרבה
בפעל אלימא טפי ומבטלת מחשבת הבעלים
המחשבת מחשבת חוץ למקומו או חוץ לזמנו, וא"כ
הרי ה' הכהן המקריב יכול לכווין כאן בפירוש בעת
הקריב המנחת סוטה ושוב לא תהי' ביכלתה לפגל.

הגבורות שמונים (לוח י"ט) ג"כ מביא כתי' הנ"ל
ומבאר עפ"י הנ"ל דברי רש"י ב"ז בחים (מ.) שכ' וז"ל:
שהבעלים מפגלין בעבודת הכהן, אם קיבל הכהן
בשתיקה וחישבו הבעלים על"י פיגול הוי פיגול עב"ל.

ובפשטות משמע שרש"י בא לאפוקי דהיכא
שהכהן לא קיבלו בשתיקה אלא שגם הכהן חשב
מחשבת פיגול בוודאי הוי פיגול אמנם לכא' הוא שפת
יתר דפשיטא הוא שאם הכהן חשב מחשבת פיגול
בוודאי שיפסל, ואולם לפי הנ"ל אפ"ל דכוונת רש"י
הוא דבא להוסיף דייקא כשהכהן קיבל בשתיקה
והבעלים חשב מחשבת פיגול דייקא אז הוי פיגול, אבל
אם הכהן חשב בפירוש לאכול ולהקטיר כדת
וכהלכה, אז אין מחשבת הבעלים יכול לפגל הקרבן,
ועפ"י מובן שפיר אריכות דברי רש"י ודו"ק.

ולפי"ז מתורץ שפיר הקושיא דכיון דמנחת סוטה
הוי של שותפות א"כ לא הויא כבעלים רק בחצי קומץ
דהרי חצי של הקומץ שייך להבעלים וא"כ לכו"ע לא
מהני מחשבת פיגול שלה, והוי כפיגול בחצי קומץ
המנחה דלכו"ע אינו פיגול ודו"ק.

ובתש"ו דברי חיים (לוח מ"ז ס" ט"ז) כתב להגאון
בעל הכוכב מיעקב הערות על חידושויו ובין הדברים
מעיר על תירוצו הנ"ל שיסודו הוא מה שמבאר עפ"י ד
התוס' שמנחת סוטה הוי חצי של האשה וחצי של
הבעל, וע"ז כתב דהא ליתא דמעולם לא שמענו
שתקדש חצי קומץ כמבואר בריש מנחות, וכוונת
התוס' שנקדש לשם האשה ולשם הבעל כל המנחה,
וזה נקרא שותף שיש להבעל חלק בכולה ולהאשה
חלק בכולה וכמו שותפין בחצר שאין בו דין חלוקה
ומש"ה הקדיש המנחה ע"י שניהן, וא"כ שפיר קשה
קושיית העולם כיון דהמנחה נקרא כולה שלה תוכל
לפגל כל המנחה וכמו בחצר שאין בו דין חלוקה
שכולה של כל אחד מהן, וא"כ נסתרה דרך הכוכב
מיעקב.

וא"כ מיישב ק' העולם דבתוס' מבואר דבעצם
המנחה של הבעל היא אבל שהבעל מזכה להאשה
שיהי' לה שותפות בגווה, והנה זה פשוט אם היתה
האשה רוצה לזכות חלקה בהמנחה קודם שהקדישה
המנחה, והיא רוצה לפדותה וליתן להדיט חלקה
בוודאי שאין במעשה"ה כלום, דהבעל נתן לה לנדרה
ולא לצורכה, וא"כ ה"ה אפ"ל דאם תפגל ולא תתכפר
בה אז למפרע לא זכתה בהמנחה, והוי כמו שנתן לה
על מנת שאת נותן לפיך דלא זכתה רק לאכילה
כמבואר ברשב"א בקידושין (מ.) וא"כ לא תוכל לפגל
המנחה מכאן זה שיש לה חלק בה, כי אם תפגל נמצא
למפרע דמעולם לא זכתה בה.

ובכלי חמדה בפרשתן
(דף ט:) מביא תירוצו על קו'
העולם בשם הדברי חיים
דכיון דקיי"ל דכל שפסולו
בקודש אם עלה לא ירד, א"כ
אפי' אם נימא דבעלים
מפגלין והאשה תפגל
מנחתה, מ"מ כיון שאנחנו לא
נדע מזה, ויעלה על המזבח
הוי מנחה כשרה ויבדקו
אותה המים, ועי"ש שמעיר

1 קהילות אפסילונגן 2 מודעות וחדשות
3 חוק-אפי' 4 דברת קודש 5 מסיבות
6 שיעורים ודרשות 7 חק וחז"ר 8 מערכת

748-504-2188
845-537-6660
845-694-4550
020-8002-9580
0464-420-8878

בחקלין
קרית יואל
מאנסי
לאנדאן
מאנשעסטר

ארץ ישראל: 02-372-1111

צו ספאנסערן | אדווערטייזין חופסי:
748.551.7549

718-305-6942 • 212-444-9899

718-305-6942 212-444-9899

פנינים וחידושים בגמרא מס' פסחים הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"

פניני התורה

בענין אפיית פת עם חלב או בשר

(ב)

השבועות, גם בשומן לכבוד שבת, כי כל זה מחשב כדבר מועט, גם כי צורתן משונה משאר פת.

הרי לנו ב' אופני היתר: א. לישא של כמות מועטת, ואז מותר אפילו בלא שינוי צורה. ב. לישא בשינוי צורה, ואז מותר אפילו בפת מרובה.

פרטי דינים בהיתר של 'דבר מועט'

שיעור פת מועט

מלשון המחבר 'ואם היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת מותר', משמע דרך לצורך אכילה 'לסעודה אחת' נחשב כדבר מועט, אמנם מלשון הרמ"א 'ולכן נוהגין ללוש פת עם חלב בחג השבועות, וגם בשומן לכבוד שבת, כי כל זה נחשב לדבר מועט', משמע שאף לצורך 'סעודות של יום שלם' [שלוש סעודות] נחשב כדבר מועט. וכן נקטו הרבה אחרונים שהמחבר והרמ"א נחלקו בזה בשיעור דבר מועט (פמ"ג שפת"ד סק"א ועוד), אמנם דעת החות דעת (ביאורים סק"ג, חידושים סק"ד) שגם לפי המחבר כל שהוא ליום אחד נחשב כדבר מועט.

השיעור בסעודות של ימות החול

חידוש גדול מצאנו בב"ח (שם) שכתב שאף להמהרא"י, שמזה למד הרמ"א שמה שאופים לכבוד שבת נחשב כדבר מועט, היינו דווקא מה שאופים לשבת, כיון שבשבת אוכלים רק בשר ואין אוכלים חלב, ואין לך עני בישראל שלא

בגליון הקודם סיכמנו פרטי ההלכה של איסור לישא עיסה בחלב או בבשר, והדין בדיעבד אם לש, ובאיזה מיני מאפים נאמרו ובאיזה לא, השבוע נסכם בעזה"ש"ת אופני ההיתר, של 'כעין תורא'.

בגמרא (דף לו.) הובא ההלכה של איסור לישא עיסה בבשר או בחלב, וכתב שם אופן שמותר וז"ל הגמרא 'כדאמר רבינא כעין תורא שרי'. ובפירוש הדברים 'כעין תורא' מצאנו ב' מהלכים בראשונים, ויש ביניהם נפ"מ להלכה, וכשניהם נקטינן להלכה.

א. ברש"י (שם ד"ה כעין תורא) כתב וז"ל 'מעט כעין של שור מותר ללוש בחלב, דאכיל ליה מיד בבת אחת, ולא משהי ליה דלינשי שנילוש בחלב'. והיינו שפת מועט מותר לאפות בבשר או בחלב, דליכא למיחש שמא יבוא לאכול עם מין השני, דכיון שהוא מועט יזכור שנילוש עם בשר או חלב (וע"ע לקמן השיעור בזה).

ב. 'כעין תורא' היינו שמשנה את צורת הפת, ועושה אותה בצורה מיוחדת, כדוגמת עין של שור, להיכר שנילושה בבשר או בחלב, ושוב לא חיישינן שמא ישכח ויבוא לאכול עם מין השני. (שאר ראשונים).

ובשו"ע (יר"ד סימן צ"ז ס"א) אחר שהובא ההלכה של איסור לישא עיסה בבשר או בחלב, כתב ב' אופני ההיתר הנ"ל וז"ל 'ואם היה דבר מועט כדי אכילה בבת אחת (רש"י), או ששינה צורת הפת שתהא ניכרת שלא יאכל בה בשר (שאר ראשונים) מותר. הגה ולכן נוהגין ללוש פת עם חלב בחג

ששוב לא מהני לחלקו לאחרים או לשנות צורתה.

פת שנשפך עליה חלב

הפמ"ג (שפת"ד סק"א) נסתפק במי שלש פת חלב בשוגג שלא ידע שיש איסור בזה, או שנפל חלב שלא בכונה לתוך הפת, אם גם בזה נאסרו הפת באכילה לגמרי, או שבשוגג באיסור דרבנן לא קנסוהו לאסור את הפת בדיעבד, וסיים שמסתימת הפוסקים משמע לאיסור אף בשוגג וצ"ע. וביאר הספק הוא אם מה שאסרו את הפת הוא משום קנס, וא"כ בשוגג לא קנסוהו רבנן, או דילמא שאינו משום קנס בעלמא, אלא משום חשש שמא ישכח ויבוא לאכלו עם מין השני א"כ ה"ה בשוגג אסור].

אמנם בשו"ת רב פעלים (ח"א יר"ד סימן יא) דן בסל מלא ככרות שנשפך עליהם חלב, וכתב דבודאי לא שייך בזה הקנס שקנסו חז"ל לאסור לגמרי הפת, כין שנפלה החלב דרך מקרה, ולא נעשתה שום איסור, ולכן בודאי הככרות מותרים, אולם יש איסור להשהותם אצלו לאכלו קמעא קמעא מפני חש תקלה, אלא צריך לחלקם לאנשים אחרים כדי שהיו נאכלין כולו באותו יום.

אפה מקצת היום ומקצת למחר

יש לעיין מה הדין אם לש עיסה גדולה עם חלב, ואפה כל פעם רק מקצת, דהיינו מקצת היום ומקצת למחר, האם נחשב כעיסה אחת גדולה ואסור כל הפת, או דילמא כיון שעצם לישת עיסה גדולה אין עוד איסור, כיון שיכול לעשות שינוי צורה, א"כ האיסור הוא רק האפיה, וכאן אפה כל פעם רק דבר מועט.

ההיתר של שינוי צורה

יתבאר בעזה"ש"ת בגליון הבא

יאכל בשר בשבת, וגם לא היו משאירים מהפת של שבת למוצ"ש, לכן נחשב כדבר מועט, כיון שאין חשש בזה שיאכלנו עם חלב, אבל לדידן שרגילות הוא שנשאר פת של שבת לאחר שבת אין לנו היתר זה. וכן יוצא לפי דבריו שבימות החול שרגילים לאכול בשר וחלב לא יהיה היתר לאפות פת עם בשר או עם חלב, אלא רק לצורך סעודה אחת. אמנם פשוט הסוגיא אינו כן.

ליום אחד, נחשב כמועט, אפילו עם בכמות הוא מרובה

כתבו הפוסקים שכל שהוא לצורך אכילה ליום אחד (או לסעודה אחת) נחשב כדבר מועט, אפילו אם אופה עבור כל בני הבית, ובמציאות אופה הרבה, דכיון שנאכלים ליום ולילה אחד יזכרו שאסור לאכלם עם מין השני (ערוה"ש ס"ד ועוד), ויותר מזה כתב בשו"ת כתב סופר (יר"ד סוף סימן סא) שמותר לנחתום ללש הרבה פת בחלב או בבשר, כדי למכור להרבה בתים לכל אחד מעט, כיון שדרכו בכך למכור להרבה בתים, וצריך להודיע לכל אחד ואחד שהפת נעשית עם חלב או עם בשר. אמנם בחו"ד (חידושים סק"ה) כתב דלא מהני אלא לעצמו ולבני ביתו, אבל למוכרה לרבים לא, דחיישינן שמא ישכח מלהודיעם.

הכוונה בשעת אפיה

כתבו הפוסקים דההיתר של לצורך יום אחד (וה"ה ההיתר של שינוי צורה) היינו דווקא בשעת אפיית הפת היתה כוונתו לצורך יום אחד, ואז אפילו אם אפה כמות מרובה מותר, אמנם אם אפה פת עם בשר או עם חלב בכמות מרובה, כבר חל איסור על הפת, ושוב אין מועיל לחלקו לאנשי רבים מעט לכל אחד, נוכן אין מועיל לשנות צורתה אחר האפיה], (חו"ד ביאורים סק"ג, חידושים סק"ה), וכ"כ הפמ"ג (שפת"ד סק"א) להוכיח ממה שמבואר בגמרא ונפסק בשו"ע, שאם לש פת עם חלב או בשר כל הפת אסורה, הרי לנו

הלכות ודינים, מפסקי הראשונים והאחרונים עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

נערך ונסדר ע"י הרב יחיאל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

הוקים להורותם

הלכות בשר בחלב

אפיה בתנור \ בשר \ חלב \ פרווה

דינים המצויים בכל השנה ובמיוחד בערב יו"ט שבועות

בעמדינו לפני יו"ט שבועות אשר מנהג ישראל תורה היא לאכול מאכלי חלב, על כן אמרנו ללקט כאן כמה פרטים דינים בעניני בשר בחלב, אשר נתבררו ונתלבנו בין רבני ולומדי כולל עצי חיים שליט"א

אפיית בשר וחלב בתנור

אין לאפות בתנור בתא אחד באותו זמן בשר עם מאכל של חלב. אפילו כשכל אחד מונח בתבנית לחוד, ואם אפה ביחד המאכלים אסורים (בשו"ע יו"ד סי' ק"ח סעי' א' פסק דלכתחלה אין לאפות ביחד איסור עם היתר או בשר וחלב משום הריחא דיש בתנור שמעביר הטעם ממאכל למאכל, ובתנורים שלנו אף בדיעבד אסור כדפסק הרמ"א דבתנור קטן וסתום לגמרי אסור אף בדיעבד, ורק במקום הפסד מרובה מותרים בדיעבד, ועדיין יש לדון כשאופה דבר כחוש שאינו אוסר, ובכל ענין יש לשאול את המורה).

אפיית בשר אחר חלב באותו תא

ואף לאפותם בזה אחר זה והיינו קודם לאפות בשר ואחר כך מאכל חלב - אסור (דברמ"א כתב דבזה אחר זה אין לחוש דאז כבר ליכא ריחא מהמאכל הקודם, אלא אם כן היה זיעה בשעת האפיה אזי אסור אפי' בזה אחר זה ואפי' בדיעבד, ובספרי האחרונים האריכו בגידון זה (שו"ת חלק"י ח"ב סי' קל"ו, שו"ת מנח"י ח"ה סי' כ', ועוד) בתנורים דידן כשאופים בשר או חלב וכדו' אי יש לחוש בהם משום זיעה, והרבה צדדים יש בזה ואכמ"ל, ולמעשה רוב האחרונים נקטו דלכתחלה וודאי דיש לחוש לזיעה ולכן אין להשתמש בתא אחד לבשר וחלב).

ולכן אלו שאופים לפעמים מאכלי בשר ולפעמים מאכלי חלב לכתחלה יש לייחד את התאים שבתנור אחד לבשר ואחד לחלב.

ולצורך גדול כשצריכים להשתמש בתנור של בשר לצורך מאפה של חלב כגון שרוצים לאפות הרבה מאכלי גבינה, או לאלו שיש להם תנור של תא אחד - יש מתירים ומקילים להשתמש לצורך חלב במדה שיתקיימו התנאים הבאים: (א) שימתין אחר מעת לעת מהזמן שהשתמשו בו בשר, (ב) ובתנאי שינקו את התנור היטב מבפנים דשמא ניתז שמנונית בעין מהבשר על דופני התנור, (ג) ויחמם את התנור על חום הגבוה ביותר למשך כחצי שעה (בשו"ת הג"ל, ובמנח"י חוסף שנכון להכניס כלי עם מים בשעה שמחמם את התנור עד שיתמלא החלל באדים ובה פליט את הזיעה הבלוע).

אבל אין נכון להשתמש בקביעות בתא אחד בין לבשר ובין לחלב אפילו ע"י הכשרה בינתיים (כיון דבשימוש קבוע עלול מאוד לבוא לידי מכשול שלא יכשיר כהוגן, וכן שמא ישכח להכשירו, וכעין סברת המ"א סי' תק"ט שהביא מנהג שלא להכשיר כלי).

והוא הדין אם טעה והשתמש לחלב בתא של בשר או להיפוך - יכשיר את התנור כנ"ל.

בשר ודגים בתנור

אין להשתמש בתא אחד לאפות בשר ודגים ביחד אפילו כשכל אחד בתבנית לחוד (דאסור לאכול בשר ודגים יחד משום סנה, ובדיעבד בפמ"ג סק"ח בשפ"ד הביא מחלוקת בזה). אבל בזה אחר זה מותר דאין לחוש לבליעת כלים בבשר ודגים (פמ"ג שם, והמחמירים בכלים יש לדון אי להחמיר בתנור, ובפרט היכא דיש רק חשש זיעה).

אפיית מאכל פרווה בתא של בשר או חלב

אפיית מאכל פרווה לאחר אפיית בשר על מנת לאכול עם חלב או להיפוך כגון לאפות חלות בתא של בשר או חלב - מותר כשהתנור אינו בן יומו (דהיינו שעבר מעת לעת מזמן אפיית הבשר או החלב), ונכון אם אפשר גם להכשיר התנור כנ"ל (דמעיך הדין מותר אף בלא הכשר דהוי ג"ט בר ג"ט דלכמה פוסקים מותר אף לכתחלה באינו ב"י, ואף החכמ"א דמחמיר לכתחלה מתיר לעת הצורך, ובצירוף דהכא הוי רק חשש זיעה, אלא דמן המוכרח ראוי להכשיר).

אפה חלות או מזונות בתנור של בשר בלא שהכשיר את התנור - בדיעבד מותר לאכלם עם חלב כשהתנור לא היה בן יומו בעת אפיית החלב או פשוט דמותר כדמבואר ברמ"א סי' צ"ה, ואפי' כשהיה בן יומו יש להחזיר בצירוף דעת המח' דמותר ובנוסף דבפשוטו בדבר יבש ליכא זיעה. - וכל שכן דמותר לאוכלם בסעודה של חלב.

שימוש בתבנית

תבניות של בשר אין לאפות בהם מאכל של חלב וכן להיפוך.

מאכל פרווה [חלות מזונות וכדו'] אין לאפותם בתבנית בשר או חלב על מנת לאוכלם עם המין השני, ואפילו בתבניות שאינה בת יומו (דהיינו כשמניח המאכל על התבנית לחוד בלא הפסק תבנית אחרת ביניהם, אבל אם מניח המאכל על תבנית אחר ואח"כ נותן אותו לתבנית זה דמצוי היום שמניחים בתוכו תבנית חד פעמי דאז מותר).

ובשעת הדחק שאין לו תבניות אחרות יש להשתמש בתבנית שאינה בת יומו (דהחכמ"א הג"ל דמחמיר בזה כתב דבאין לו כלי אחר יש לסמוך אפי' לכתחילה).

תולדותיהם של צדיקים ומעשייהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקיא

הגה"ק ר' אברהם שלו' בן הגה"ק ר' יחזקאל שרגא זי"ע האלבערשטאם
אבד"ק סטראפקוב יומא דהילולא ו' סיון (ת"ש)

ב' סיון

רבי משולם זושא יצחק מטלמאש ב"ר
יחיאל מיכל מקורמא - תרצ"ו

רבי ישראל מוויזניץ ב"ר ברוך (אהבת
ישראל) - תרצ"ו

רבי חיים אלעזר שפירא ממנוקאטש
ב"ר צבי הירש (מנחת אלעזר) - תרצ"ו

ה' סיון

רבי זאב וואלף מזיטאמיר (אור המאיר)
ב"ר שמואל - תקנ"ז

רבי גרשון אשכנזי אב"ד ניקלשבורג
ומר"ן ב"ר יצחק (שו"ת עבודת הגרשוני)
- תנ"ג

רבי אליהו מזידיטשוב ב"ר יצחק אייזיק
- תרל"ט

ו' סיון

דוד מלך ישראל בן ישי - ב"א תתקכ"ד
מנחם הבעש"ט הק' רבי ישראל ב"ר
אליעזר - תק"כ

רבי אברהם שלום מסטראפקוב ב"ר
יחזקאל שרגא משינאווא - ת"ש

ז' סיון

רבי ישכר בעריש מזידיטשוב ב"ר יצחק
אייזיק מכפר סאפרין תקצ"ב

רבי זעליג ראובן בענגיס אב"ד ירושלים
(לפולנת ראובן) ב"ר צבי תשי"ג

הגה"ק רבי אברהם שלו' מסטראפקוב זצ"ל נולד בשנת תרט"ז (או תר"י) לאביו מרן הדברי יחזקאל משינאווא למחברתו הרביעית הרבנית הצדקנית מרת חנה רחל אלמנת הרה"ק ר' אליעזר בן הרה"ק אשר שלום מבעלזא זי"ע, אביו הק' הפליג מאוד על רום מעלתו וקדושתו ואמר עליו שהמשיך לבנו נשמה קדושה וטהורה מאד מאד מגבתי מרומים "גבוה מעל גבוה", ואמר אביו הק' שראה בעיניו איך שבנו הוא גברא דמארי סיייע' בבחינת רצון יראיו יעשה, כי פעם אחת בא אליו ובקשתו בפיו שיתן לו מעות שהוא צריך למלוש, ולא היו מעות בידו ליתן לו, וכשיצא בנו מתדרו נכנס אצלו איש אחד ונתן לו סחורה לעשות ממנו מלבוש, ומפני גודל מדרגת הבטחון שלו (של בנו) נתמלא תיכף בקשתו, אביו הק' אמר לו הנהגות מה שלא אמר לשאר בניו הק', ואמר הרה"ק על עצמו דבר פלא כי הוא הינו בנו של מרן הק' מצאנו דמה שאביו הק' היו' ביניהם לא קלקל כלום.

בהגיע לפרקו נשא את בת הרה"ק רבי אברהם חיים מלינסק (השני) וממנה נולד בנו הרה"ק רבי מנחם מענדל מסטראפקוב זי"ע (שנלב"ע בשנת תשי"ד בוויילאמסבורג).

ה' רב בעיר סטראפקוב משנת תרנ"ח ובשנת תר"צ הת"ש שב בעיר קאשוי ואמר שהוא עושה זאת כסגולה לאריכות ימים, וביום ו' סיון חג השבועות ת"ש לפ"ק עלתה נשמתו הק' לגנוי מרומים, יצויין לדבר פלא דבנו מ"מ הרה"ק ר' מנחם מענדל מסטראפקוב זי"ע אמר שזקינו הגה"ק משינאווא נפטר ביום ו' טבת, ואביו הק' נפטר ביום ו' סיון, וזהו הפי' מה שאמרים בזמירות "בוין תתקשר" דאיתא בספח"ק דכשצדיק בא לעולם העלין קושרים כתרים על ראשו, וזהו "בוין" - ביום וא"ו - תתקשר יתקשרו בכתרים, ולפלא כי גם הוא נפטר ביום ו' אייר.

מדברי תורתו והגהותיו על ספרי הפוסקים ושיחותיו הק' נאספו בספר "דברי שלום".

באהבתה ישגה תמיד

הי' ידוע גודל התמדתו בתורה שהי' לו כמו י"ז או י"ח שיעורים בכל מעת לעת, והי' לומד ביגיעה רבה שעות רבות ברציפות, וכשנפל עליו עייפות למד בעמידה כשמחזיק הספר בידו וכה הי' ממשיך בלימודו עד אפיסת הכוחות, ולא הי' חילוק אצלו בין יום ולילה שהי' לומד עד אפיסת כוחותיו ואז הי' ישן קצת וממשיך בלימודו, והי' לו עבודה לפני שהי' מתחיל ללמוד שהי' שם ידו על עיניו ואמר כמה דיבורים בלחש, וכשהי' צריך להפסיק באמצע כגון כשבאו אליו עם פ"פ וכדו', כשהי' חוזר ללימודו הי' עושה כנ"ל.

עבודתו הק'

תפילותיו הקדושים הי' מעורר כל השומעין שהי' ברוב רשפי אש. ובשעת קריאתו בתורה שהי' בהתלהבות נראה הי' נראה עליו התפשטות הגשמיים, הי' לו עבודה גדולה בתפילת מעריב שהי' ישן מקודם שעה וחצי ואח"כ התפלל בנעימות קודש במתינות גדול (כידוע שהי' עבודה גדולה בצאנו בתפילת

מעריב), והי' מתפלל ואומר כל הברכות מתוך סידור דייקא, והי' מקפיד מאוד על דקדוק ההלכה. והי' אצלו דבר פלא דכל פעם ששכב לישון תיכף נפל עליו שינה ובשום פעם לא שכב ער לפני שינתו, ואמרו אנשי מעשה שזה מדרגה גדולה. פעם כשביקר בויען עקב אחריו בעל האכסניא וראה שבלילה שפך מים רותחין על ידיו.

והאמת נר לרגליו

לא הי' סובל שום דבר שקר, והי' איש אמת בתכלית, והי' מגרש את הבאים אליו בלי כוונה אמיתית, והי' אומר להבאים אליו שאין לו בית מלון. על גודל מדרגת האמת מסופר שפעם בערב שבת בא אליו חסיד אחד ונתן לו סכום גדול לפדיון, וביום שב"ק שכבר עמדו באמצע פסוקי דזמרה לקח מנין והלך לביתו לגמור התפלה, ואחר התפלה כששאלו הגבאים מדוע הלך לביתו באמצע פסוקי דזמרה, ענה להם כי אתמול בערב שב"ק נתן לו אחד פדיון גדול והיום בבוקר עלה על זכרוננו מהכסף הנז', ופחד שמא יגנבוהו וזה בלבד אותו

פועל ישועות

אביו הק' משינאווא סמך אותו שיהיה פועל ישועות באמרו עליו שאצלו יכולים להוושע בכל מיני ישועות, עפ"י מה דאיתא בתנא דבי אליהו שהנושא אשה לשם שמים זוכה והווי' ל' בנים שמושיעין את ישראל, ואני נשאתי אמו לשם שמים ע"כ הוא מבטיח שיהי' מושיעין של ישראל, וכשבא פעם אחד מבני קהלתו מסטראפקוב להזכיר עצמו לישועה אצל מרן הק' משינאווא ז"ע, נתן שני ידיו הק' על פניו משני צידי עיניו ואמר לו: בני הרב מסטראפקוב יש לו כח לעשות טובות לישראל. דרכו בקודש הי' לבקש סכומי כסף כשביקשו ממנו לפעול ישועה, ואפ"י בהיותו בצל אביו הק' נהג כן (הגם שאביו הק' לא היה דרכו בכך ולא הי' דעתו נוחה מצדיקים אחרים שהתנהגו כך).

צדיק גוזר

פעם כשביקר בעיר מיהאלוויץ בא אליו אשה ובכחה לפניו על מצב בנה בחור כבר שיתסר שנפל למחלה אנושה ר"ל וכבר קראו לאנשי החברה קדישא והדליקו נרות, הרה"ק צוה עליה שתלך לביתה ושתביא אליו כל הכסף שנמצא בביתם, וכן עשתה האשה שהריקה כל הכיסים בביתה ובאה ומסרה כל המטבעות עד לפרטי פרוטות, הרה"ק צוה לה שתרוץ אל החולה ולומר לו כדברים האלה: לא יקרא עוד שמך כמקדם כי רפאל שמך כך אמר הרב מסטראפקוב בן הרב משינאווא בן הרב מצאנו שהשי"ת ירפאך במהרה ותהי' בריא אולם, האשה לא אחרה ותיכף שבה לבנה החולה ואמרה לו כדברים האלה כמה וכמה פעמים, עד שהעומדים שם ראו כן תמחו שפתאום נשתנה מראה החולה ופניו התאדמו קצת, והתחיל הבחור לגמגם בלשונו והרכינו לשמוע מה הוא אומר, ושמעו שחזר על הדיבורים הנ"ל שמי אינו (כמקדם) רק רפאל שמי והרב הנ"ל בן הנ"ל אמר שאהי' בריא וארפא ברפואה שלימה, ככה נשתנה פניו משעה לשעה וחזר בתוכו חיות ואחר כמה ימים שב לאיתנו, והרופאים והעומדים שם אמרו שראו תחיית המתים בעין, ולפלא שנשכח לגמרי שמו הראשון וקראוהו רפאל.

מאן דיהיב חי"י

הרה"ק כשכבר לא ראה בעין אחד התחיל לכאוב לו עין השני' ונסע לעיר וויען לדרוש ברופאים, (אגב: אף שלא היה יכול לקרוא בעיניו הי' בנוי של בעל האכסניא הרב מבקאווסק קוראים לפניו דפים גמ' תוס' וכו') וככה המשיך בשיעוריו, ואז ראו ריבוי שיעוריו בתוה"ק שלמד במס"נ) והלך לרופא מומחה הגדול ביותר והרופא אמר לו דעיתו הוא בסכנה וצריך לנתחו וגם אינו יכול להבטיח שיעיל הניתוח, הרה"ק הודה להרופא וחזר לאכסניתו, כשהגיע לשם לא דיבר כלום רק שאל אם יש "ביכל" עם השמות ומקום מגורם של הרופאים, וצוה שיספרו מתחילת הרשימה י"ח רופאים ויזמין ביקור אצל הרופא הי"ח שמופיע בהרשימה, וכן עשו, והרופא הי"ח בהרשימה הי' רופא עינים אבל הי' רופא פשוט, והלך אליו הרה"ק והרופא בדק את

מכוונת התפלה על כן הלך לביתו להתפלל, ונתפלל זקני החסידים על גודל מדרת האמת שבו שהי' יכול לומר שאין מרגיש בטוב, כי באמת כן הי' שלא הרגיש טוב ולא הי' לו מנוחה מהכסף, והפליאו שאדמו"ר של חסידים יאמר על עצמו שראגת הכסף בלבדו בתפלתו.

פזר נתן לאביונים

הי' מרבה לפרנס עניים, עד שפעמים אפ"י בגדו נתן לעני, פ"א הי' אצלו איזה רב אחד לחסות בצלו, אמר לו שזה אינו לפי כבודו לילך בבגד קרוע כל כך, ונתן לו מלבוש נאה ביותר, כשהרבנית הרגישה בדבר, צעקה אליו הלא זה רק איזה שבועות שעשיתי לך בגד חדש, הלא הי' לך לתת בגדך הישן ולא החדש, השיב לה אם אנו מקימים מצות השי"ת צריכים לקיים במין היותר משובח ונאה וכמו שכתוב כל חלב לה' שצריכים לקיים מצות השי"ת בדבר היותר טוב ונאה כן איתא ברמב"ם הלכות צדקה.

פ"א ראה איש מתפלל בטלית קרוע, קרא אותו לחדרו ונתן לו "טערקישע טלית" נאה מאד, ההוא נתן לו תודה והלך לו, אחר איזה ימים בא אליו בחורה, ואמר לו הנה בבואי לביהמ"ד חושדין אותי שנגנבתי את הטלית כי היתכן איש עני כזה יהי' לו טלית כ"כ נאה, ענה לו יש לי עצה, אכתוב לך תעודה בחותמת שלי שאני נתתי לך במתנה ואם יחשדוך תראה את המכתב.

מורח ודאין

הי' קדוש מאוד מאוד שאפילו ריח של עבירה לא הי' יכול לסבול, פ"א בעת חתונת בתו, התחיל לצעוק שאינו יכול לשבת אצל השלחן כי הוא מריח ריח רע, ויתכן שבשמחה של מצוה זו לא ישיגו שיהי' מקום נקי כראוי, והתחילו לחפש חיפוש אחד חיפוש אחר הריח הרע ולא מצאו כלום, אבל הוא באחת שאינו יכול לישב מפני הריח הרע, עד כי אמר אחד הצדיקים שהי' שם, אולי לקחו השלחנות ממקומות רעים שעשו עבירות אצל השלחן, חקרו ודרשו ונדע להם שמפני שהצטרכו הרבה שלחנות ולא מצאו, לכן שאלו כמה שלחנות מבית ועד של פורקי עול, תיכף הוציאו את השלחנות ונכנסו אליו ואמרו שכבר הוציאו את השלחנות ויישב אל השלחן והכל על מקומו יבוא בשלום.

ידוע מחשבות

כששהה הרה"ק מקאלשיץ בעת מלח"ע הראשונה בעיר קאשוי נולד לו בן, וחשב לקרא לו "שלום" לסימנא טבא שישירוד שלום בעולם, בלילה לפני הברית נודע להרה"ק מקאלשיץ שדודו הרה"ק מסטראפקוב הגיע לקאשוי והלך אליו לכבדו בסנדקאות, אח"כ הי' נבוכ בדעתו אודות קריאת שם "שלום", כי איך יגיד שם הנוול כשם דודו בפניו, וגמר בדעתו לעמוד מן הצד ולסמוך על דודו בקריאת השם, כי נתכבד הרה"ק ג"כ בברכות, ולפלא דכשהגיע הרה"ק לזיקרא שמו בישראל אמר בעצמו "שלום" בן הרב רבי חנא.

ידבר על ליבו, והסכים רק אם השלחן יערוך דווקא בביהמ"ד של רבינו, וכן ה', ובליל שב"ק באו שם קהל עצום שבאו לכבודו של האורח הגדול, לפני ברהמ"ז ביקש רבינו מהרה"ק מסטראפקוב שיאמר דברי תורה ולא רצה באומרו שאביו הרה"ק משינאווא לא אמר תורה רק אם גילה מן השמים (כידוע), וכך ה' בסעודה שני', וכשביקש רבינו בסעודת רעוא דרעוין עוד פעם שיאמר ד"ת, התרגז ואמר אבי הק' אמר שאינו אומר תורה רק אם משפיעים לו מן השמים ובזה אפשר לפרש "זאת חוקת התורה אשר צוה ד' לאמר" פירוש אם יש צווי ה' אז, לאמר, יאמר ד"ת, ענה לו רבינו, זקיננו היטב לב זי"ע צוה לבניו ולרעוין אחריו שיאמרו תורה לישראל ובזה נראה לפרש אשר צוה ה' לאמר אם יגרסו ע"י התורה שישמרו ציווי ה' אז לאמר צריך לומר ד"ת, וכשמעו הרה"ק מסטראפקוב דברי רבינו, אמר לו אז תאמרו אתם ד"ת, ורבינו לא רצה משום כבודו, וכפל ושנה, עד שהכריז הננו מצוה על כבודו שיאמר, ואז אמר רבינו ד"ת כדרכו בקדוש, אשר הפליא את כל שומעיו שה' ציבור גדול רוב, ומני אז נתוספו ספסלי ביהמ"ד והתחילו לנהרות אליו חסידים ואנשי מעשה, וזקני חסידים אמרו אז, שאולי שזאת ה' כוונתו שרצה לערוך השלחן דווקא בבית מדרשו של רבינו, כדי להגדיל שמו ברבים.

בספר שאול בחיר ד' מובא שדה"צ ר' זלמן לייב טייטלבוים זצ"ל אב"ד סיגעט בן מרן העצ"ח בא פ"א לבקר את הרה"ק מסטראפקוב כשבא לביתו אמר לו הגבאי שהרב מתנמנם מעט על השולחן, וישב הרב מסיגעט והמתין, אחר זמן מה כשהקין מתנומתו, מסר המשב"ק שהרב מסיגעט בא לבקרו ויושב ליד השולחן ומחכה, כשמע זאת רחץ תיכף ידיו והלביש את עצמו הקאפטין ורחץ עוד פעם את ידיו, וטרם פנה אליו לקח פיסת נייר חלק וכתב עליו "אברהם שלום בן חנה רחל" ואז פנה אליו ונתן לו שלום ונתן לו הנייר בתוך ידו לקויטל ועז' הוציא הרב מסיגעט את הקויטל שלו שהוא הכין עוד קודם, וזה ה' אף שדה"ק מסטראפקוב ה' כבר מפורסם בעולם לבעל רוח"ק ולפועל ישועות, וה' כבר בן ע"ו שנה, והרב מסיגעט לא ה' יותר מעשרים שנה.

עינו ואמר שהעין בריא רק צריך למנוחה, ונתן לו איזה תרופה ונתרפא העין ויהי לפלא.

בצל תומר

העריץ והחשיב מאוד את משפחת עצי התמרים ועשה פעולות שונות להגדיל שמם. סיפר הגה"צ מראחוב זצ"ל שבשנת תרס"א יומא דהילולא קמא של מרן בעל הקדיו"ט זי"ע ראה שחסידים רבים מתכוננים לצאת לדרך, שאלם לאן פניהם מועדות, ענו לו לעיר סיגעט לימא דהילולא של הקדיו"ט, אמר להם שיקחו גם אותו באומרו "אז מען זעהט אידן פארן דארף מען מיט פארן", כשהגיעו לשם על שבת שחל אז היומא דהילולא, העצי חיים זי"ע הציע לו מקום מיוחד להתפלל ולערוך שולחן בפני עצמו, אבל הוא אמר שרצונו לערוך את השלחן בחדר עם האחים הקדושים בכל השבת, ובעת עריכת השולחנות הציע שהוא רוצה לסדר מקומות הישיבה אצל השולחן, וסידר מקומו באמצע בראש השולחן ואת העצי חיים ורביה"ק זי"ע סידר אחד לימינו ואחד לשמאלו כן עשה כל השבת, ויהי לפלא, וסיים הגה"צ מראחוב שה' נראה שכוונתו להפריד בין שני האחים שלא ישבו יחד בראש האלפים הנאספים מחשש עינא בישא, כי ה' זה חזיון נפלא ששני אחים יהיו שניהם מושלמים בתורה ובחכמה ובקדושה.

רביה"ק זי"ע העריץ אותו מאוד, ושלח לו קויטלעך עם פדיונות, בשנת תרצ"ז כשנסע רביה"ק לפולין לישא זיוו"ש, עבר דרך עיר קאשוי (שאו התגורר הרה"ק מסטראפקוב שם) לקבל ממנו ברכתו לפני יום חתונתו, והרה"ק צוה אז להכין השלחן ולכסותו במפה המיוחדת לשב"ק.

הרה"ק מסטראפקוב הקפיד מאד על באי ביתו, אם נסעו בצל צדיקים אחרים, אבל יוצא מהכלל ה' אם היו נוסעים לרבינו ז"ל. בימים הראשונים כשבא רבינו הקדוש זי"ע לסאטמאר בא הרה"ק מסטראפקוב לשבות בעיר סאטמאר והפצירו בו החסידים שיבוא להתפלל בביהמ"ד דחסידים שבעיר, והוא התעקש ורצה להתפלל דווקא אצל בן הרב מסיגעט שכבר ה' לו ביהמ"ד בפני עצמו, והפצירו בו ולא הסכים בשום אופן, והחליטו לבקש את רבינו שהוא בעצמו

עו סאטמאר
אישלידען דעם
**רבי מאיר
בעל הנס
פושקע**
רופט:

**1-888
REB-MEIR**
732-6347

א פארזיכערטע סגולה אייך

בני חיי ומזוני

עו שטיינץ

"צדקת רבי מאיר בעל הנס"

כולל עצי חיים

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקו וקדושי עליון,
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

שבת קודם שבועות - הכנה לשבועות

האדם עם המספר ששים רבוא שהם בעצמם אותיות התורה, בכדי שיהיה בכח האדם לקבל התורה, והנה על ידי החטא נפרד האדם ח"ו משורשו שורש האותיות וע"י הלימוד בתורה בפרשת מספר בני ישראל בפרט נתאחד ונתחבר עם שורשו, והוא שנקרא חג השבועות בלשון חז"ל בשם עצרת, והענין בה עצרת תרגימו כנישו, ובוה שקראו חז"ל לזה חג בשם עצרת רמזו לזה איך שצריך כל אחד ואחד להכניס את עצמו בתוך הכלל, היינו לחבר את עצמו לכלל ישראל ועל ידי שלומד המספר בני ישראל בכלל ובפרט, על ידי זה נכלל בתוך כלל ישראל אשר הוא הכרחי קודם מקבלת התורה. (אזור אליהו)

♦♦♦

יום המיוחס מסוגל להתקרב לאבינו שבשמים -
ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל יל"ד במקראי קודש איך שייך לומר ויקרא אליו ה' אחר שכבר אמר מקודם ומשה עלה אל האלקים, והול"ל הקריאה טרם שאמר ומשה עלה, וי"ל דהנה לכל זמן ועת לכל חפץ, וגם להמשיך לבס של ישראל לאביהם שבשמים לא כל העתים שוות, וישנם זמנים המסוגלים יותר לזה, והנה איתא במדרש שאמר הקב"ה למשה שעושה אותו לשליח נאמן להמשיך את ישראל לעבודת ה' ב"ה, וז"ש הכתוב ומשה עלה אל האלקים היינו שהוא בעצמו כבר עלה, אמנם ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר שיאמר לאחרים שיקרב את לב ישראל לאביהם שבשמים וע"ז היתה הקריאה, וחזן ממ"ש אחר כך כה תאמר לבית יעקב וגו' שזהו קאי על עיקר הדיבורים הנאמרים בפרשה דיין לומר עוד לאמר שזה יאמר לישראל שע"ז היתה הקריאה אליו שימשיך את לבם לאביהם שבשמים שאז ה' זמן מסוגל לזה. (חידושי לשבועות ממון וביה"ק בעל דברי יואל תש"ד)

♦♦♦

ובאמת כדי לזכות לבא למדרגה כזו שירגישו בעת קריאת התורה פרשה זו כאילו עומדים ממש לפני הר סיני לזה צריך הכנה יתירה כמו שהכינו בני"י את עצמם מ"ט יום מיציאתם ממצרים שיהיו מוכנים לקבל התורה וכו' וכמו"כ כהיום בני עלי' המכנים עצמם כראוי לקראת חג קבלת התורה הם זוכים להיות במדרגה זו שירגישו בעת הקריאה ממש כמו בשעת מתן תורה אכן אעפ"י שאין אנו במדרגה זו אלא שאנו מאמינים שהצדיקים הקודמים שאמרו זאת בוודאי ידעו והרגישו בחינה זו מ"מ גם אנחנו לפי מדרגתנו יכולים לזכות למעין זה ולכן צריכים אנחנו להכין עצמינו לקראת יום קבלת התורה איש איש לפום דרגא דילי' וכמדת הכנתו בקדושה וטהרת המחשבה כן יזכה להשיג ולהרגיש טעם מ"ת על פי פעלו. (בך משה)

שבת הוא מלועזק ורפואה קרובה לבוא הוא ביחוד בשבת זה שקודם מתן תורה, כידוע שבמתן תורה נתרפאו כולם, והנה על פי פשוט שעל ידי קבלת התורה נעשה רפואה לכל המיוחדים כמו שנאמר (משלי ג, ח) רפאות תהיה לשריך, אולם הלא חז"ל הוציאו דרש זה מהפסוקים שקודם מתן תורה, שלא היה בהם אלמים שנאמר ויענו כל העם, גדמין וחרשין שנאמר נעשה ונשמע, ואם כן בהכרח לומר שנתרפאו קודם מתן תורה על כל האברים שהיו מוכנים לקבל, באמת גם על זה נצרך רפואה לכל החושים שהיו מוכנים ממזד האדם, כמו כלי השמיעה והראיה, וכן כולם שלא יהיה שום עיכוב מצד האדם, אמנם יש עוד בשורש כח השמיעה והראיה בעצם שממנו נשפע כל הכוחות להכלים, וזה נשפע בקדושת השבת שהוא מקורא דכולא, ועל זה רמזו חז"ל באמרם הכל מודים שבשבת ניתנה תורה, כי כל כלי המקבל שהיו מוכנים לקבל, הוא בהכרח רק ע"י קדושת השבת, ובוודאי בכל שנה נשפע הכח הזה בשבת הקודם למתן תורה, שיהיה שבת הוא מלועזק ורפואה קרובה לבוא. (תורת אמת)

♦♦♦

הרה"ק ר' חנוך העניך מאלכסנדר סיפר שהרה"ק מקאצק היה פעם חדשים רצופים אצל הרה"ק ר' בונם מפרשיסחא והי' אז בדחקות גדול והלך בבגדים קרועים ובלויים, וכדרכו לא ביקש משום איש מתנה ועזר, ובא אליו הצדיק ר' פייבל מגריצא וסיפר להרה"ק מקאצק אשר היום באה לפרשיסחא האשה הגבירה תמר"ל מווארשא, ואם ילך אליה תתן לו כל הצטרותו ביד רחבה כדרכה, ויהי כשמוע הרה"ק מקאצק את הדברים, שאג בקול רעש גדול: געלד? פען, ואמר ר' פייבל מגריצא, כי משמע מהרה"ק מקאצק שתי התיבות הללו נמאסה אצלו תאות הממון כל כך עד אשר כמה שבועות אח"כ כשהיה שומע על דבר ממון היה מתחיל להקיא, ולא הי' יכול לשמוע כלל על אודות ממון זמן רב, וסיים הרה"ק מאלכסנדר, שזהו כוונת הגמ' על "שלושת ימי הגבלה" (שבת פז.) "בד' עבד פרישה או בני' עבד פרישה" (אם ברביעי בשבת אמר משה לישראל מצות פרישה, או ביום שלישי אמר להם), ולכאורה הלשון "עבד" אינו מובן והיה צריך לומר "אמר להם מצות פרישה", אך לפי הנ"ל יובן דע"י שמשא רבינו אמר להם מצות פרישה נמאסה להם ממילא התאווה, עד שבעצם בדיבורו "עבד" פרישה.

♦♦♦

נודע שיש שישים רבוא אותיות לתורה, וכ"א מישראל יש לו שורש באות אחת מן התורה, והנה ע"י לימוד תורה נתאחד האדם עם שורשו, לכן קודם זמן מתן תורה תקנו חז"ל לקרות זו הפרשה ממספר בני ישראל, וע"י כח התורה נתאחד

דברי הכנה לחג השבועות

מאת

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בשיעור תהלים ערב חג שבועות תש"ע לפ"ק - בהיכל המתבתא הק' בקרית יואל יע"א

להבין ולהשכיל מ'זאל פארשטיין, ללמוד מ'זאל קענען לערנען, וללמוד מ'זאל קענען לערנען מיט א צווייטן, לשמור ולעשות ולקיים צו היטן און מקיים זיין, לשמור גייט דאך ארויף אויף די ל"ת, ולעשות גייט ארויף אויף די עשה'ס, ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. והאר עינינו בתורתך, בעט זיך א איד יעדן טאג דעם הייליגן באשעפער, ער זאל אונז דערלייכטן די אויגן אין די תורה הקדושה, ודבק לבינו במצותיך, זיך מדבק זיין די הארץ אין די מצוות ה'.

זאגט דער ייטב לב, ווען אידן זענען געקומען צום בארג סיני האבן אידן נישט מתפלל געווען פאר דעם? אידן האבן דאס נישט געבעטן?, מ'קען נישט צו גיין צו קבלת התורה, מ'האט זוכה געווען צו הערן די תורה פון הקב"ה, אן דעם אז מ'זאל מתפלל זיין אויף דעם. דער פעטער ז"ל זאגט טאקע אזא מליצה (דברי יואל במדבר עמוד כח) שמעתתא בעי צילותא - דאס מייטשט אן הלכה דארף האבן א קלארקייט, זאגט ער - צלותא איז א לשון פון תפילה, צו פארשטיין א שמעתתא דארף מען קודם מתפלל זיין, בעטן דעם הייליגן באשעפער, אתה חונן לאדם דעת, דער אייבישטער איז חונן פאר א מענטש דעת, חננו מאתך דעה בינה והשכל, זיך בעטן פאר הייליגן באשעפער, אז דער אייבישטער זאל געבן שכל און פארשטאנט, אז מ'זאל קענען לערנען.

פירט אויס דער זיידע ז"ל אין ייטב פנים, אז אמת ווען אידן זענען געקומען ביים בארג סיני, פאר מתן תורה, פאר זיי האבן מקבל געווען די תורה, האבן זיי טאקע מתפלל געווען, און דער ויהוה שם ישראל מייטשט ער אויס א לשון פון תפילה, זיי האבן מתפלל געווען און געבעטן דעם באשעפער, אז זיי זאלן קענען פארשטיין די תורה.

זאגט דוד המלך אשרי נוצרי עדותיו, וואויל איז פאר די וואס היטן די תורה, די תורה ווערט אנגערופן עדות, בכל לב

דוד המלך זאגט אין תהלים קאפיטל קי"ט פסוק ב', אשרי נוצרי עדותיו בכל לב ידרשוהו.

קען זיין אזוי, דער זיידע ז"ל אין ייטב פנים אין די תורות אויף שבועות, מייטשט ויהוה שם ישראל נגד ההר, זאגט ער א איד שטייט אויף יעדן טאג אינדערפרי, זאגט ברכת התורה, זאגט ער א תפילה און א בקשה צו השי"ת, אז דער אייבישטער זאל איהם עפענען די אויגן ער זאל קענען פארשטיין לערנען, ער בעט דעם הייליגן באשעפער, והערב נא ה' אלקינו, מאך זיס, את דברי תורתך בפנינו ובפיות עמך בית ישראל, און ער בעט פאר זיך און בעט פאר די קינדער ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו, ס'זאל זיין כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה, מ'זאל פארשטיין לערנען, און קענען לערנען, און מ'זאל לערנען די הייליגע תורה פון באשעפער.

די תורה הקדושה איז דאך א רוחניות'דיגע זאך, א הייליגע זאך, אראפגעקומען א אש מן השמים, וואס מלאכי עליון האבן משתוקק געווען, איז דאך דאס כולו רוחני, און א בשר ודם וואס עסט און ער טרינקט, ער דארף פארשטיין לערנען, און דארף צו קענען לערנען, ער דארף משיג צו זיין תורת הים, וואס איז כלי אומנותו של הקב"ה, ווי איז דאס א מציאות אז א בשר ודם זאל אפילו משיג זיין, און קענען פארשטיין עפעס, א פסוק חומש, א בלאט גמרא, א סעיף שו"ע, ווי איז דאס א מציאות.

נאר מען דארף בעטן דעם הייליגן באשעפער, דעם נותן התורה, ער האט געגעבן די תורה פאר כלל ישראל, ער זאל עפענען די אויגן, אזוי ווי מ'בעט יעדן טאג אין די תפילה און די בקשה פון אהבה רבה, אבינו אב הרחמן רחם נא עלינו, ותן בלבינו בינה, מ'בעט דאס יעדן טאג ביים הייליגן באשעפער, דער אייבישטער זאל אריינגעבן אין הארץ ותן בלבינו בינה,

חשק צו לערנען, מ'זאל האבן א תשוקה, מ'זאל האבן א השגה אין תורה, היינט איז ערב שבועות, היינט דארף מען מתפלל זיין, אזוי ווי דער הייליגער דברי חיים האט געזאגט, מ'זאל דאווענען אז מ'זאל קענען מארגן דאווענען, מ'זאל היינט בעטן אז מ'זאל קענען מארגן זאגן ריכטיג די בקשה, מ'זאל קענען צולייגן מזה און הארץ צו די הייליגע תפילה וואס מ'איז מתפלל, אז ס'זאל עושה רושם זיין למעלה, ס'זאל עושה רושם זיין ביי זיך אין הארץ.

אז מ'האט חשק צו לערנען, ס'איז דא א תפילה, איז טייטשט אז ס'איז דא א צורך, אז ס'איז דא א בקשה, מיינט אז ס'איז דא א מבקש, ס'איז דא איינער וואס בעט, מ'דארף בעטן דעם הייליגן באשעפער, מ'זאל האבן די הרגשה אז מ'האט א צורך, ער האט וואס צו בעטן, ער בעט ווייל ער פארלאנגט, ווייל ער פארשטייט אז ער דארף דאס האבן. מ'איז אזוי מגושם, מ'לעבט אין אזא מגושמ'דיגע וועלט, אז מ'פארשטייט נישט אז באמת דארף מען צו זיין א צמאון לדבר ה', מ'איז נישט מרגיש ווי ווייט מ'איז פון א אמת'דיגע בקשה, און א אמת'דיגע תפילה צו השי"ת, מ'זאל דאס אמת'דיג מיינען צו בעטן דעם הייליגן באשעפער ותן בלבינו בינה.

היינט איז ערב שבועות, הוסיף משה יום אחד מדעתו, מ'זאל מתפלל זיין צום חנון לאדם דעת, צום הייליגן באשעפער וואס ער געבט די דעת, משה רבנו האט דאס מוסיף געווען אז מ'זאל האבן א טאג פאר תפילה, מ'זאל האבן נאך א טאג צייט מ'זאל קענען דאס מתפלל זיין, און זיך אויסבעטן.

מ'זאל זעהן אויסצונען דעם ערב יו"ט, וואס איז נאך פארבליבן, די געציילטע שעות וואס איז געבליבן טרם כניסת היום, איידער ס'קומט אריין אזא הייליגע און אזא מורא'דיגע און פארכטיגן טאג, אז מ'זאל מתפלל זיין, אז מ'זאל קענען מארגן ריכטיג מתפלל זיין, ס'זאל זיין בכל לב ידרשוהו, מיט גאנצן הארץ זאל מען בעטן דעם הייליגן באשעפער, מיט גאנצן הארץ זאל מען מתפלל זיין, אז דער אייבישטער זאל דערלייכטן אידישע אויגן אין תורה, און עפענען די אידישע מוחות און אידישע הערצער, אז מ'זאל ראוי זיין און ווערד זיין, און מ'זאל קענען עוסק צו זיין אין תורה.

האפן מיר צום אייבערשטן אז דער אייבישטער וועט מקבל זיין די תפילות פון אידישע קינדער, הוא יפתח לבינו בתורתו וישם בלבינו אהבתו ויראתו.

ידרשוהו, מיטן גאנצן הארץ זענען זיי מתפלל אויף דעם, דער רמב"ן (פ' יתרו) זאגט וואס איז די טייטשט כי יבוא אלי לדרוש אלקים, זאגט ער מ'איז געקומען צו משה רבינו, כלל ישראל מיט די גאנצע משפחה, ער זאל מתפלל אויף זיין, לדרוש איז א לשון פון תפילה, אז משה רבינו זאל מתפלל זיין, אשרי נוצרי עדותיו, בכל לב ידרשוהו, מיטן גאנצן הארץ זענען זיי מתפלל, מיט א תפילה און א בקשה צום הייליגן באשעפער.

אונז שטיי מיר יעצט ערב שבועות, די דריטע טאג פון שלשת ימי הגבלה, דער טאג וואס הוסיף משה יום אחד מדעתו, משה רבינו האט אנגעקוקט כלל ישראל, ער האט געזעהן ווי אזוי כלל ישראל זעהט אויס, און ער האט פארשטאנען אז מ'קען נאך נישט געבן קיין תורה, מ'האט נאך נישט מתפלל געווען, מען נאך נישט געבעטן דעם הייליגן באשעפער אז ער זאל דערלייכטן די אויגן אין די תורה, ווי אזוי קען מען געבן א תורה. משה רבינו וואס האט מתפלל געווען פאר כלל ישראל, כי יבוא אלי לדרוש אלקים, האט איינגעזעהן ברוחב ביתו, אז ס'פעלט זיך אויס נאך א טאג תפילה, א טאג וואס אידן זאלן נאך קענען מתפלל זיין, איז הוסיף משה יום אחד מדעתו, משה רבינו האט צוגעגעבן נאך א טאג, ס'זאל זיין נאך א טאג תפילה, נאך מער מתפלל זיין.

היינט איז די טאג וואס משה רבינו האט מוסיף געווען יום אחד מדעתו, היינט איז די טאג וואס משה רבינו האט מייחד געווען מ'זאל קענען מתפלל צו השי"ת, דעם ותן בלבינו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמוד.

צום דברי חיים איז אמאל געקומען א איד, האט דער הייליגער דברי חיים געזאגט מ'שטעלט זיך דאווענען ניין אזויגער, האט מען אים געפרעגט איינמאל, וואס הייסט ער שטעלט זיך דאווענען ניין אזויגער - דער דברי חיים האט דאך געדאוונט שפעט - האט ער געזאגט ניין אזויגער שטעלט ער זיך דאווענען, כדי ער זאל קענען דאווענען, פארן דאווענען דאווענט ער תפילות כדי ער זאל קענען זאגן די ריכטיגע בקשות.

ס'קומט מארגן דער הייליגע טאג שבועות, און אידן זענען מתפלל די הייליגע תפילה פון אהבה רבה, אידן וויינען זיך אויס, און בעטן זיך אויס פארן חנון לאדם דעת, אז דער אייבערשטער זאל העלפן מ'זאל קענען לערנען תורה, מ'זאל קענען פארשטיין לערנען, מ'זאל וועלן לערנען, מ'זאל האבן א

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קעא — בלתי מוגה

ביקור הגאון ר' יעקב דוד האלבערשטאם שליט"א

מור"ץ העדה החרדית ירושלים ת"ו – ראש כולל תולדות אלעזר ע"ש הרה"ק רבי אלעזר מק"ק רישא ז"ל
בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א – בוויילאמסבורג יע"א

יום ג' פרשת ויקרא תשע"א לפ"ק

האט מען עס מסביר געווען אז חז"ל זאגן (סנהדרין לה) אין מושיבין זקן בסנהדרין, ווייל ער האט נישט גענוג רחמנות, איז כדי ער זאל קענען האבן אהבת ישראל, האט ער געמוזט האבן קינדער, כדי ער זאל קענען פילן וואס איז דאס 'אהבת ישראל'.

רבינו: ווען ער איז געווען א איידעם בויווג ראשון אין קשאנוב, ער איז געווען אין צאנז ביים זיידן און ער האט געגעסן דארט קעסט, און דער דברי חיים האט אים זייער מקרב געווען אלץ רבי ר' אלימלך'ס א אייניקל.

איינמאל ווען דער דברי חיים האט געפירט טיש – דער דברי חיים האט דאך געפירט טיש יעדן טאג – האט ער אנגעהויבן צו זאגן אזוי 'מיר האבן געהאט היינט א שווער קוויטל, מיר האבן אויסגעבעטן געלט, וואס דארפן מיר דען געלט? נאר אז מיר האלטן אים אייניקלעך וואס זיצן און לערנען, וועגן דעם דארף מען דאך האבן געלט, אזוי האט ער געזאגט, אפשר האט ער געוואלט אזוי ממשיך זיין די ישועה, על כל פנים אזוי האט ער געזאגט.

רבי אלעזר ריישער איז אויך געזעסן דעמאלטס ביים טיש, און ער האט געהערט וואס דער צאנזער רב זאגט אז מ'דארף געלט צו קענען געבן פאר די אייניקלעך, מראכט ער ביי זיך 'וואס וועט שוין פאר מיר אויסקומען פון דעם געלט, אפשר עפעס א האלבער גרייצער?' דער דברי חיים

הגר"ד סיפר לרבינו מהכולל 'תולדות אלעזר' שעומד בראשה, ושאלנו הגאון הצדיק רבי משה האלבערשטאם ז"ל חבר הבר"ץ העדה החרדית ירושלים ת"ו מה"ם שו"ת דברי משה השתדל בסוף שנותיו לחקים שם ושארית לתרה"ק רבי אלעזר ריישער זי"ע **רבינו:** רבי אלעזר ריישער איז געווען א גרויסער בעל מופת.

קודם איז ער געווען א איידעם אין קשאנוב (שנשא את בתו של הגה"ק רבי דוד מקשאנוב ז"ל בן מרן הדברי חיים ז"ל), און ער האט נישט געהאט קיין קינדער פון דעם זיווג, און ער האט זיך פון איר גע'גמ'.

הגר"ד: אפילו ווען ער האט חתונה געהאט מיט דעם צווייטן זיווג, האט ער אויך נישט געהאט אפאר יאר קינדער. אמאל איז ער געפארן צום ציון פונעם הייליגן דברי חיים, און זיין שווער בויווג שני פון די היילפרין משפחה (ה"ה הגה"צ ר' חיים יונה היילפרין ז"ל ראב"ד דק"ק ריישא) האט אים געזאגט אז ער זאל בעטן דעם דברי חיים אז ער זאל שוין געהאלפן ווערן מיט קינדער, האט רבי אלעזר ריישער געזאגט אז ער וויל נישט מוטשען וועגן אזעלכע זאכן, 'איך שפיר ביי מיר אז איך בין נאכנישט אויסגעארבעט אין די מידה פון אהבת ישראל, און דאס וויל איך יעצט אויספועלן. און למעשה איז ער אבער אין דעם יאר געהאלפן געווארן אויך מיט א קינד.

רבינו: איך האב געהערט פון ר' חיים הערש יאקאבאוויטש (מוקני החסידים דקהלתנו חק משרידי הר הישן) אז אמאל איז רבי אלעזר ריישער געווען צוזאמען מיטן שינאווער רב, און איינער וואס האט געהאט א חולה איז אריינגעקומען און זיך געזעגנט ביים שינאווער רב, דער שינאווער רב האט אנגעוואנטשן 'א רפואה שלימה', האט זיך רבי אלעזר ריישער אנגערופן בפניו, 'נאך היינט נאכט וועט זי ח"ו...', האט זיך דער שינאווער רב צושמיילט, און געזאגט 'נ', וואס זאגט איר?', האט ער געגעבן א רפואה – רויטע קרייד – און געזאגט אז מ'זאל דאס געבן פאר'ן חולה און אזוי וועט זי האבן א רפואה.

הגרי"ד: מיט וויין פלעגט ער אויך אויסהיילן, מ'דערציילט אז ער האט געהאט באקומען פונעם דברי חיים (בליל התקדש חג הפסח שנת תרל"ו) כוס של ברכה, און פון דעם וויין פלעגט ער אסאך מאל געבן פאר איינעם וואס האט געדארפט א ישועה.

ס'איז אויך דא א בריוו פון רבי אלעזר ריישער וואס ער שרייבט פאר איינעם וואס ער האט אים געשיקט פון די וויין, שרייבט ער דארט 'די וויין איז די בעסטע רפואה, און אויב וועט ענק איינער זאגן אז ס'איז דא נאך אזא וויין, מעות הוא בידו'.

רבינו: נאך האב איך געהערט פון רבי חיים הערש יאקאבאוויטש, אז רבי אלעזר ריישער איז אמאל געזעסן צוזאמען מיטן שינאווער רב, דעמאלטס איז געווען די מעשה מיט א דיבוק וואס דער שינאווער רב האט ארויס גענומען פון א מענטש,¹ זיצנדיג אזוי צוזאמען זאגט דער

האט איהם תופס געווען די מחשבה, און האט געהאלטן אז ער שמערט אים מיט זיין עבודה, מיט דעם וואס ער מאכט אזוי אוועק זיינע ווערטער, האט ער איהם אנגעקוקט מיט א שטרענגן בליק ווי איינער זאגט 'וואס שמערסטו מיר מיינע ענינים', און דער דברי חיים איז געווארן זייער ערנסט און זיך צוקאכט און געהייסן אריין ברענגען מים אחרונים און דעם כוס צום בענטשן.

רבי אלעזר ריישער האט באלד פארשטאנען אז דא האט ער מיט זיין טראכטן קאליע געמאכט, האט ער מורא געהאט צו באווייזן זיין פנים פאר'ן זיידן דער דברי חיים, אזוי האט ער זיך אויס באהאלטן אפאר טעג. אבער ער האט נישט געקענט צו לאנג זיך אויס באהאלטן, האט ער באשלאסן אז ער מוז די זאך מסדר זיין, הכלל, איז ער אריינגעקומען צום דברי חיים און געזאגט 'זיידע, איך וועל שוין זיין וואויל, איך וועל שוין תשובה מוהק', רופט זיך אן דער דברי חיים 'אזוי? איך וויל אויך שוין זיין וואויל, איך וויל אויך תשובה מוהק, קום לאמיר ביידע צוזאמען תשובה מוהק'.

הגרי"ד: אויב רבי אלעזר ריישער האט מיט זיין מחשבה געקענט שמערן דעם דברי חיים, איז מייטש אז ער איז געווען גרויס...

מ'דערציילט אז אלץ קינד ווען ס'איז געווען זמנים וואס מ'האט נישט געקענט אריין גיין צום דברי חיים, האט מען זיך געלאזט קאסטן ביי רבי אלעזר, און ער איז יא אריין צום דברי חיים.

הר"ר אלחנן זאב פריעדמאן חי"ו: דער גארליצער רב האט געהאט תרעומת אויף אים אז ער נעמט געלט, און ער איז געגאנגען צום טאטן דעם דברי חיים עס דערציילן, אבער שפעטער איז מען געווארן געווארן אז די גאנצע געלט וואס ער נעמט צוזאם איז פאר'ן צאנזער רב, ער זאל קענען טיילן צדקה.

דער ברודער דער משאקעווער רב (הגה"צ ר' זלמן שליט"א) האט געזאגט א גוט ווארט, אז רבי אלעזר ריישער איז שוין דעמאלטס געווען א מעקלער פאר צדקה, איז ער היינט אויך אזוי, אז מ'זיט צדקה לעילוי נשמתו, איז ער א מעקלער...

¹ ידוע העובדא שפע"א כשנכנס הרה"ק משינאווא זי"ע לעריכת שולחנו הטחור בליל שב"ק נכנס שם איש אחד שנכנס בו דיבוק ל"ע וביקש בתחנונים שימציאו לו מזוז ותרופה לנשמתו הסובלת רח"ל, ושאלו לו למה הגיע לכאן ומה הביא אותו עד הלום, ענה אותו הדיבוק שהיה ביער ושמע צעקה מבין העצים "שא שטיל, דער שינאווער רב גייט יעצט אריין צו קידוש", ע"כ הבין שהרה"ק גדול כהו ועל כן בודאי יוכל להלצו ממצר, וכשהרה"ק משינאווא הופיע בהדרתו לעריכת השולחן התחיל אותו האיש להתחנן לפני הרה"ק שיתן לו תיקון, וכל האנשים נעמדו מן הצד משתאים ומחרשים לדעת מה יהא בסופה, ובאמצע הקידוש של הרה"ק משינאווא שמעו איך שהדיבוק יוצא בקולי קולות מהאיש הנ"ל, ויחד כל העם אשר במתנה, וראו אח"כ איך ששתת דם מאצבעו הקטן מידו של האיש, והבינו שהדיבוק ל"ע

איז געווען מפורסם צו פויעלן 'רפואות', רבי אלימלך פלעגט פארקויפן קינדער.

רבינו: רבי אלימלך פלעגט ארויס פארן אין די שטעטלעך, און האט געזאגט אז ער האט כד וכד יונגלעך, און כד וכד מיידלעך, און אז מ'האט געצאלט האט מען באקומען... ביז עס האט זיך געענדיגט.

הגרי"ד: כ'האב געזעהן א חידוש אין רבינו חננאל אין מסכת סוכה (דף מה), אויף וואס די גמרא ברענגט דארט אז רבי שמעון בן יוחאי האט געזאגט, ראיתי בני עליה והמה מועטין, ואם שנים הן, איז אני ובני הן, פרעגט די גמרא ווי אזוי קען זיין אז ס'איז דא אזוי ווייניג צדיקים, מ'ווייסט דאך אז ס'איז נישטא ווייניגער פון ל"ו צדיקים, ענטפערט די גמרא 'הא דעילי בבר, הא דעילי בלא בר', איז רש"י טייטשט 'בר' איז רשות, און פון די צדיקים וואס קענען אריינגיין 'בלא בר' אן רשות, איז דא ווייניג, אבער רבינו חננאל טייטשט 'בר' מיינט א זון, אז א צדיק וואס זאל אויך האבן א זון א צדיק, אזוי ווי רבי שמעון בר יוחאי מיט זיין זון רבי אלעזר, אויף דעם איז געזאגט געווארן אז צדיקים וואס זענען 'עילי בבר' אויף זיי האט רבי שמעון געזאגט ראיתי בני עליה והמה מועטין.

דאס אז רבי אלימלך רודניקער און אויך זיין זון רבי אלעזר ריישער זאלן אלע ביידע זיין מפורסם אויסצופויעלן ישועות, און זיי זאלן ליגן צוזאמען (בעיר סאקאלאב) איז המה מועטין.

רבינו: ס'איז געווען א מעשה ווען דער שינאווער רב איז אריינגעקומען צו זיך אין בית המדרש, און ער האט געזעהן ווי די חסידים שמועסן אזוי, האט ער געפרעגט וואס מ'רעדט. האט מען גענטפערט אז מ'רעדט אז פון א זאך וואס איז שווער צו פארשטיין, האט דער שינאווער רב געפרעגט דהיינו? האט יענער געזאגט אז עס איז געווען א גרויסער עושר וואס איז געווען פקיע שמי', און ער האט זיך געהאט געטשעפעט מיט רבי אלימלך רודניקער, און ער האט אים געזאגט 'דו ביסט אן עושר, א עשיר יענה עזות, דו וועסט זיין אזא יורד אז מ'וועט זיך נישט קענען באערדיגן מיט די אייגענע תכריכים, דו וועסט נישט איבערלאזן קיין געלט צו קויפן תכריכים, אזוי האט אים ר' אלימלך רודניקער אים געזאגט.

שינאווער רב ז'ויסט איר רבי אלעזר, מיר האבן ארויס געיאגט א דיבוק פון א איד", זאגט רבי אלעזר "אויך מיר א קונץ, לאמיר זעהן ווי איר קלאפט ארויס א דלות פון א איד..."

רבי חיים הערש האט דערציילט אז זיין מאמע האט געליטן אויף די אויגן ל"ע, איז זי אריין מיט א קוויטל צו רבי אלעזר ריישער, זי איז געבליבן שטיין ביים עק מיט, און דער גבאי האט צוגעטראגן דאס קוויטל, פרעגט ער איר וואס איז די בקשה, האט זי געזאגט אז זי ליידט אויף די אויגן, רופט ער זיך אן בבדיחותא 'איך לייד אויך אויף די אויגן, כ'האב נאך היינט נישט געזען א גרייצער פאר די אויגן...!

הר"ר אלחנן זאב הי"ד: זיי - משפחת יאקאבאוויטש - זענען פון קליינווארדיין געפארן קיין ריישא, ווייל אין קליינווארדיינער קלויז איז געווען רבי יועקף וואס איז געקומען פון ריישא, און ער האט זיי געמאכט פאר חסידים. רבי חיים הערש האט נאך געדענקט אז ווען ס'איז געבוירן געווארן פאר רבי אלעזר די איינציגע טאכטער 'די בת זקונים', האט מען דארט אין קליינווארדיין געגעבן קידוש, רבי חיים הערש איז דעמאלטס געווען א קליין אינגל.

*

וסיפרו לרבינו מושב הכולל 'תולדות אלעזר' ברח' יונה בעיה"ק ירושלים ת"ז פמוך לבית מדרשו 'ברך משה' מקום אשר קול התורה והתפילה נשמע למרחוק בכל עת ובכל שעה, ולפעמים כאשר נבצר מהם ללמוד בהיכל הכולל הם לומדים בבית מדרשו שהוא מקום תורה לכל בני הסביבה

*

ודיברו מאביו של הרה"ק רבי אלעזר ריישער ז"ל

ה"ה הרה"ק רבי אלימלך רודניקער ז"ל

הגרי"ד: מ'האט געזאגט אז רבי אלימלך רודניקער איז געווען מפורסם צו פויעלן 'קינדער', און זיין זון רבי אלעזר

יצא דרך אצבע, ותרפא. [ועי' בס' מקור חיים (אות ש"א) שמביא בשם הרה"ק מסטראפקוב שסיפר עובדא בעין זו, ועיין בס' י"ג אורות (עמ' 181) שהרה"ק מגארליץ היה קורא את אחיו הק' משינאווא "דער דיבוקים טרייבער"].

זאגט דער שינאווער רב 'איך קען דען אראפנעמען די ליטותא?'; דער שינאווער רב האט זיך נישט געוואלט אונטערנענומען. זאגט ער, נו, נישט איז נישט.

האט דער שינאווער רב ווייטער דערציילט, אז ביינאכט האט ער זיך גע'חלומ'ט אז ער זעהט רבי אלימלך רודניקער און ער זאגט פאר'ן שינאווער רב 'אדעתא דהכי האב איך עס נישט געזאגט, אויב ער באצאלט דיר די הוצאות די שפען, נעם איך אראפ די ליטותא'.

אינדערפרי איז דער שינאווער רב געקומען צום גביר, און ער זאגט אים אז אויב ער צאלט אים די הוצאות נעמט מען אראפ די ליטותא. דער איד האט טאקע אויסגעצאלט אלע הוצאות, און ער איז צוריק געווארן א עושר.

האט דער שינאווער רב געזאגט אז ער וואלט נישט דערציילט די מעשה, נאר כדי מ'זאל נישט מספר זיין אחרי מיטתן של תלמידי חכמים, מ'מאכט אוועק וויל מ'זעהט אז ער איז געבליבן אן עושר, זאל מען וויסן דעם אמת וואס דארט האט זיך אפגעטון.²

הגרי"ד: מסתמא האט דער שינאווער רב מרגיש געווען אז דער עולם רעדט אזוי אין בית המדרש, וועגן דעם איז ער געקומען פרעגן וואס מ'רעדט דארט, און האט זיי דערציילט די מעשה.

רבינו: אסאך מאל האט פאסירט אזוי אז דער שינאווער רב האט געפרעגט וואס מ'רעדט, און ער האט רעאגירט אויף זייערע שמועסן.

איינמאל איז געווען ווען ער איז אריינגעקומען אין ביהמ"ד האט ער געזעהן אזא שמועס, האט ער געפרעגט וואס מ'רעדט, האט זיך עמיצער אנגערופן אז איינער האט געזאגט אז דער רבי האט רוח הקודש, און דער צווייטער האט געזאגט אז ער איז אויך נישט קיין אפיקורס אז ער גלייבט נישט דערין.

האט דער שינאווער רב געזאגט, 'צי איך האב יא רוח הקודש צי איך האב נישט רוח הקודש ווייס איך נישט,

און פון דעם שמועסט דער עולם, אז דער עושר איז געבליבן א גביר אדיר, זיינע געשעפטן בליהען, און עס פעלט אים גארנישט.

ווען דער שינאווער רב האט דאס געהערט, איז ער געווארן אויפגעציטערט אז מ'איז מספר אחרי מיטתן של תלמידי חכמים, און האט געזאגט 'אזוי זאגט מען? ... אזוי זאגט מען? ביזוועל דערציילן א מעשה'.

און דער שינאווער רב האט אנגעהויבן צו דערציילן אז ווען זיין זון רבי נפתלי וואס האט געוואוינט אין רוסלאנד איז אוועק פון דעם עולם, האט דער שינאווער רב געדארפט פארן קיין רוסלאנד צו די חליצה. זיין זון רבי משה'לע - דער צווייטער זון פונעם שינאווער רב - האט געדארפט געבן חליצה, ער איז געווען זייער א גרויסער חלוש, ער האט קוים געקענט שטיין אויף די פיס, און ער האט געדארפט האבן משמשים אויפן לאנגן וועג פון גאליציע ביז רוסלאנד, מ'האט געדארפט האבן משמשים וואס זאלן אים באדינען און האלטן ווארעם, ער איז ממש געווען הויט און ביי, און דאס האט געקאסט געלט, און דער שינאווער רב האט נישט געהאט דאס געלט צו קענען באצאלן אזא נסיעה מיט מענטשן. איז ער ארומגעפארן נאך געלט, אבער ער האט נישט געמאכט קיין געלט.

איז דער שינאווער רב אנגעקומען צו דעם עושר וואס מ'האט פריער גערעדט, און ער האט אים געבעטן געלט, זאגט אים דער עושר 'שינאווער רב איך וויל מיט אייך רעדן א זאך צווישן פיר אויגן, יעדער איז ארויסגעגאנגען, זאגט דער 'שינאווער רב, איך האב אמאל געטשעפעט מיט רבי אלימלך רודניקער, און רבי אלימלך האט מיר געזאגט כך וכך, האט דער עושר געזאגט אז אין שטאט האט ער נאך א נאמען אלס א גרויסער עושר, אבער ער זעהט שוין אז ער איז פערטיג, ער איז שוין באנקראט, און ס'וועט נישט לאנג נעמען ביז ס'וועט זיין דער קראך. האט ער געזאגט פארן שינאווער רב 'אויב קענט איר מיר אראפנעמען די ליטותא (קלה) פון דעם צדיק, וועל איך פארקויפן די צירונג פון מיין ווייב, און איך צאל אייך די גאנצע הוצאות'.

2

עיין בספר פי צדיק (מאמר י"ט) שמוביא עובדא נאה בענין העשיר היורד המור בעובדא הנ"ל. ועיין שם שמוביא שהרה"ק משיטאווא בעצמו סיפר פע"א בסעודת פורים את המעשה הנ"ל, ועיי"ש באריכות.

סכסוך צי מ'דארף ווייטער געבן קאסט פאר'ן שינאווער רב, און אויף דעם איז דא א תשובה אין דברי חיים (ח"מ סימן 4).

הגרי"ד: ס'זעהט זיך אויס אז ס'איז נישט געווען אזא לאנגע תקופה וואס דער שינאווער רב איז געזעצן ביים ישמח משה.

רבינו: איך מיינ אז די ערשטע רעביצין איז אוועק תקצ"ח, און נאכדעם ווען ער האט חתונה געהאט דאס צווייטע מאל איז ער אויך געווען דארט ביז כ"ה תמוז תר"א, וואס דעמאלטס איז דער ישמח משה נסתלק געווארן.

*

הגרי"ד: כ'האב יעצט געהאט א שאלה למעשה, א יונגערמאן האט געפרעגט אז ער ברענגט קיין ארץ ישראל אזעלכע מאשינען אזוי ווי א סעלפאן וואס איז געמאכט פאר קארס, און ס'האט אין זיך א סעלפאן און נאך כל מיני זאכן שפילערייען וואס מ'נוצט, איז די שאלה וועגן שבת, ווייל ער מאכט רווחים דורך דעם וואס מ'נוצט עס.

רבינו: פון וואס מאכט ער רווחים חודש'לעך, אדער לויט יעדעס מאל וואס מ'נוצט דעם טעלעפאן קאל וואס מ'מאכט, און במילא צאלט מען אויפן זיך באנוצן אין שבת?

הגרי"ד: יא, מ'באצאלט אויף יעדע זאך וואס מ'נוצט.

כ'האב געהאט פיר צדדים וועגן דעם, קודם כל, וועגן מראית העין אז מ'וועט זאגן אז איד פארדינט שבת, און

4

ו"ל שם: שאלה, גדול הדור א' (מן הישמח משה) שידך את נכדו הבתולה עב"ג והבטיח בקשרי התנאים לתת מזונות להווג... במשך שלש שנים רצופים... ובעת הנישואין לא היה שמה אותו גדול לקבל קנין על תנאים האחרונים מנהוג, אעפ"כ שלח להווג הג"ל כפי אשר הבטיח להם, והנה סוף תמוז העבר נפטר האגון המנוח ז"ל ונתעלה למעלה ושל"ח, והנה בא האברך חתן האגון המנוח ז"ל להוציא מיורשי המנוח התחייבות, ומראה מכתב מהאגון הג"ל בחי שכתב לו כמה ענינים, ובתוך דבריו כתב לו אודות מעותיו, ואף שהאגון המנוח לא כתב בעצמו המכתב רק חתם ידיו אין לומר שלא השגיח כמה שכתב הסופר... כיון שהדברים הג"ל המה סמוכים תיכף להחתימה בוודאי קרא היטב, ובפרט שגלוי לכל שהאגון המנוח הג"ל "אף שהיה זקן לא כהו עיניו, והיה רואה למרחוק, וקרא כתבים בלא בתי עינים שקורין ברי"ל ממרחק..."

אבער אז מ'זאגט אנדערש ווי אידן זאגן איז מען אן אפיקורס...!

הגרי"ד: דאס זאגט שוין אלעם...

*

הגרי"ד: וויפיל יאר האט דער שינאווער רב געגעסן קעסט ביים ישמח משה (שה' הר"ו)?

רבינו: ווען דער שינאווער רב האט חתונה געהאט דאס ערשטע מאל (בשנת תק"ץ), האט ער געגעסן קאסט ביים ישמח משה,³ נאכדעם איז זיין רעביצין זייער יונג אוועק ל"ע, כ'האב געזעהן א בילד פון איר מציבה, זי האט געהייסן 'טאבא', זי ליגט אין סטראפקוב, און ס'שטייט דארט 'נכדת הגאון ... שליט"א' אויפן ישמח משה. נאכדעם האט ער חתונה געהאט מיטן א שוואגער'ס (חנה"צ ר' מרדכי זילבערשטיין ז"ל אב"ד האלשין) א טאכטער – קודם איז ער געווען א איידעם ביים ארי' דבי עילאי (חתנו של מרן הישמח משה ז"ל) אליינס, און נאכדעם איז ער געווארן א איידעם ביים ארי' דבי עילא'ים א איידעם – און דעמאלטס האט ער אויך געגעסן קאסט ביים ישמח משה, אינמיטן די צייט וואס ער איז געווען דארט אויף קאסט איז דער ישמח משה נפטר געווארן (ביים כ"ה תמוז שנת תר"א לפ"ק), איז געווען א

3

בספר תולדות המראה יחזקאל ז"ע מובא שהרה"ק רבי מענדעלע מדעש זי"ע סיפר שהרה"ק משינאווא ישב סמוך אצל שולחן זקינו יותר מ' שנים דהיינו מיום נישואיו בשנת תק"צ עד שנת תר"א [בצירוף שנות נישואיו ביווג ראשון וגם ביווג"ש].

ועיין בס' צדיק כתרמר יפרח שכותב ששמע מרבי"ק מסאטמאר זי"ע בשמח"ת שנת תרצ"ט כשסיפר שהרה"ק משינאווא סיפר ששמע באמצע ההקפות איך שזקינו הי"מ אמר בההקפה הרביעית: ברוך הבא משרע"ה, אתה יכול להעיד שקיימתי תורתך וכו' וכו' כידוע, והנראה מזה שהרה"ק משינאווא נשאר בשמח"ת במחיצת זקינו הי"מ. וע"ע בספר נכסות יחזקאל מהגה"צ מדעש ז"ל (פר יח"י) בהספידו את הרה"ק משינאווא שמביא כע"ז, עיי"ש בארוכה.

ועיין בתחילת ספר מכתב סופר (תולדות המחבר) שמביא שהאגון רבי שמעון סופר זצ"ל אב"ד קראקא נסע לפני נישואיו בשליחות אביו לקבל ברכה מהרה"ק הישמח משה, והישמח משה אמר לו שיינס גם אצל נכדו הרה"ק משינאווא שהיה אז סמוך על שולחנו, עיי"ש הסיפור באריכות.

איז דארף מען וויסן צי ס'איז דא דארט (באר"י) גוי'אישע קאמפעניס.

הגרי"ד: יא, ס'איז דא גוי'אישע קאמפעניס.

רבינו: דעמאלטס נוצט עס שוין יא די סברא פון חד עברי דנהרא, אבער אויב א איד איז מכשיל מיטן תירוץ ווייל אויב ער וועט עס נישט געבן, וועט יענער עס האבן פון א צווייטן איד, איז ער נאכנישט פטור פון לפני עיור, הגם ס'איז דא וואס האלטן אז דעמאלטס איז מען אויך פטור, אבער דער משנה למלך איז מחולק.

הגרי"ד: און לגבי די שאלה פון מסייע, איז אפילו נישט בתרי עברי דנהרא.

רבינו: ס'איז דאך א מחלוקת ביי עבודה זרה,⁶ דער רמ"א (יו"ד ס' קניא סעיף א') ברענגט אראפ די מחלוקת.⁷

הנזיר יכול לקבל את הכוס לידו ע"י עזרתו של יהודי אחר, כי לשיטתו הוא נקרא שפיר כחד עברי דנהרא.

אמנם המשנה למלך חולק עליו וסבר ששפיר עובר בכהאי גוונא על לפני עיור, אף דהנזיר היה יכול ליקח את היין ללא עזרת המכשיל, ע"י שהי' נוטלו מהאחר, לא הוי כחד עברי דנהרא, אלא המכשיל עובר על הלאו דלפני עיור, עיי"ש.

וכפי שיבארו האחרונים סברת פלוגתתם דלשיטת הפני משה עיקר הוא לא ליתן היכולת להנזיר להיכשל בחטא, והכא הרי היה לו היכולת גם בלי עזרתו, ולפי"ד המל"מ האיסור של לפני עיור הוא עצם פעולת קירוב האיסור אל חבירו, ועם הנחת המכשיל נאסרה.

וע"ע בשו"ת רעק"א (סי קצ"ד) שמביא ד' המל"מ ומבאר שהוא פלוגתת התוס' והריטב"א בכבא מציעא (דף י'). בסוגיא דכהן שאמר לישראל צא וקדש לי אשה גרושה וכו', עיי"ש.

6

דהר"ן והריטב"א בע"ז (שם) סברי דאף בחד עברי דנהרא דליכא איסור לפני עיור, אעפ"כ יש איסורא דרבנן לסייע לידי עוברי עברה, ואפי' כשיכול בכוחות עצמו לעבור על האיסור אסור לעזור לו.

וה"ל הריטב"א: "...הכא במאי עסקינן דקאי בתרי עברי נהרא פי' דלא מצי שקיל לה דיקא נמי דקתני לא יושיט ולא קתני לא יתן שמע מינה וכן הלכה מיהו ה"מ לענין לפני עור לא תתן מכשול דכל היכא דתבעי לה סתמא דומיא דמתני' והא דנזיר ואבר מן החי שאנו חוששין לתקלה כל היכא דמצי עביד איסור שלא על ידינו לית' משום ולפני עור ואעפ"י שהוא מרבה באיסור על ידינו לא חיישינן אבל מכל מקום אי תבע ליה בפירוש לאיסורא נהי דמשום ולפני עור ליכא אכתי איסורא במלתא משום מסייע ידי עוברי עברה כל שאנו גורמין לו לעשות איסור או להרבות באיסור וכדקימא לן שאין מסייעין ידי ישראל בשביעית

נאכדעם דער לאו פון לפני עיור און מסייע, און ס'איז דא א שאלה פון שכר שבת, און צי ער מעג נהנה זיין פונעם איסור. למעשה איז מיר אויסגעקומען אזוי, דער וואס ברענגט די מאשינען האט זיך פארבינדן מיט א חברה וואס הייסט 'סעלקאס' - ער גיט נישט קיין סערוויס - ער ברענגט נאר די מאשין, און פון דעם מאכט ער רווחים.

רבינו: דאס אז די 'סעלקאס' קאמפעני שטעלט צי איז עס די מראית עין פון 'סעלקאס', ס'ווערט דאך אויך נתפרסם אז ס'איז פון 'סעלקאס'.

הגרי"ד: יא, און 'מסייע' מיט 'לפני עיור' האט אויך נישט צו אים, ווייל ער פארקויפט דאך די מאשין, און ס'איז דא א תשובה אין בית שלמה, אז מסייע איז נאר אויב מ'פארדינגט אדער מ'פארלייט, אבער אויב מ'פארקויפט, האט ער דאך שוין נישט קיין שייכות מיטן מאשין נאכ'ן פארקויפן, איז לכאורה מסייע אויך נישטא (היינו באופן שליכא איסור דלפני עיור).

רבינו: בעצם אין לפני עיור דארף מען קלערן ווייל ס'איז דאך נאר בתרי עברי דנהרא (עבודה זרה א') [דהיינו האיסור לפני עיור היינו דווקא כשהנכשל אינו יכול לעבור על האיסור בכוחות עצמו, כגון שהוא עומד מהעבר השני של הנהר, וחבירו מושיט לו אותו דבר איסור, אז הוא עובר על לפני עיור, אבל אם הוי כעומד בחד עברי דנהרא, דהיינו שהוא בעצמו יכול להיכשל בה, אז אינו עובר בלפני עיור].

הגרי"ד: ס'איז נישט קיין תרי עברי דנהרא, ווייל ס'איז דא, מ'קען עס באקומען דורך אנדערע, מ'וואלט טאקע געדארפט קויפן עקסטערע יעדע זאך, עקסטער א קאמפיוטער, און עקסטער א סעלפאן, און ער האט נאר געמאכט אז אלעס איז דא אין די איין כלי.

רבינו: אבער דער משנה למלך (פ"ד הל' מלוה ולוה ה"ב) איז מחדש אז אויב ביי דעם צווייטען ווי ער קען עס באקומען וועט ער אויך עובר זיין אויף לפני עיור, איז עס נישט קיין היתר.⁵

5

שהמשנה למלך מביא שם דברי הפני משה שסבר שבאופן שהנזיר בעצמו לא יכול להגיע להכוס יין, אבל יש לו יהודי אחר שיושיט לו את הכוס, אז המושיט אינו עובר על לפני עיור, כי אפילו בלי עזרתו היה

הגרי"ד: איז בלייבט דא צוויי שאלות פון שחר שבת, איז די שאלה צי עס הייסט הבלעה.

הגרי"ד: אפילו אויב ער וועט בעטן א חשבון פון אלעס וויפיל מ'האט גערעדט.

און וואס איז וועגן נהנה זיין פון א איסור? ווייל במציאות פארדינט ער דאך געלט פון דעם וואס אידן באנוצן זיך מיט דעם אין שבת רח"ל, ס'הייסט טאקע נישט סחורה בדברים האסורים (עי' רמב"ם הל' בכורות פ"ה ח"ט), אבער די שאלה איז צי מ'טרעפט ביי דעם א איסור.

וידברו בענין הנאה ממלאכת איסור שנעשה בשבת

רבינו: ביי מלאכת שבת טרעפט מען אז א מלאכה איז אסור בהנאה פאר וועמען ס'איז געטוהן געווארן.

הגרי"ד: די ריח וואס ער נעמט פון דעם איסור איז נישט קיין מעשה שבת (עי' בס"י ש"ח במשנ"ב ס"ק ד').

רבינו: יא, און ביי מלאכת שבת איז אויך נאר אסור נאר אויב ער האט געטוהן א מעשה, אזוי ווי מ'האט געקאכט און די מאכל איז געווארן ראוי לאכילה, אבער אז איינער האט ארויס געטראגן אין די גאס, און ער האט מחלל שבת געווען מיט מלאכת הוצאה, איז דא וואס ווילן זאגן (עי' בחיי אדם כלל ט' שכ"ב, הביאו הביאור ח"י ריש סי' ש"ח ד"ה אחת) אז ס'איז נישטא דער דין פון איסור הנאה פון מעשה שבת, נאר ביי המבשל בשבת וואו עס איז נשתנה געווארן דורך דעם חילול שבת, אבער אויב מ'האט גערעדט איז עס נישט נשתנה געווארן.

און מ'דארף וויסן צי דאס רעדן איז בכלל א איסור דאורייתא, וועלכע מלאכה איז מען עובר, דאס איז אזעלכע גרמות, און מ'דארף וויסן לויט די מעכנעלאגיע, וואס טוט מען, און ווי הארב זענען די איסורים.

הגרי"ד: אפשר איז עס הבערה, ס'צינדט זיך אן לעמפלעך אינעם פאבריק (עי' בשו"ת באר משה ח"ו קיע"ל סי' מ"ח).

רבינו: אבער עס ווערט געמאכט דורך א גרמא פון א כח שני, ס'איז נישט קיין דאורייתא, וועגן דעם דארף מען גוט קענען די מעכניק צי ס'איז טאקע אזוי (עי' בשו"ת נשמת שבת ח"ו מה שדן בסופו בנידון זה, וראה שם סי' נ"ט).

ונפרד מרבינו בארבת הצלחה רבה

הגרי"ד: איז בלייבט דא צוויי שאלות פון שחר שבת, איז די שאלה צי עס הייסט הבלעה.

והזכיר רבינו הנידון שחר שבת נאמר רק על השומר חפץ מחבירו ומשתמש בו בשבת כמבואר בשו"ע או"ח סי' ש"ו, אבל בשקונה חפץ איז התשלום אינו שחר שבת

רבינו: די שחר שבת איז בהבלעה.

הגרי"ד: כאטש ער באקומט דאך אויף יעדן מאל וואס מען נוצט דעם טעלעפאן.

רבינו: ער באקומט די פראצענט בהבלעה.

הגרי"ד: דאס האב איך אויך געטראכט, אז למעשה ער באקומט נישט קיין שחר שבת, ער באקומט נאר די מעקלעריי פון שחר שבת.

ואפילו לומר להם (תחזקו) אסור ולא עוד אלא שאנו חייבין למחור בידו דכל ישראל ערבין זה לזה וכ"ש שאסור (להם) לגרום להם לעשות שום איסור או להרבות באיסור כלל... ע"ש.

אמנם התוס' והרא"ש שם בע"ז סכרי דבחד עברי דנהרא ליכא שום איסור להושיט לו כוס יין לנויר, וליכא אפילו איסור דרבנן משום מסייע, עיי"ש.

ועי' בד' הש"ך ביו"ד (סי' ק"א סק"ו) שמביא פלוגתת הראשונים ומכריע ביניהם שיש איסור מסייע רק בישראל הנכשל, אבל בשמכשיל עכו"ם או מומר ליכא איסור מסייע, עיי"ש, וכן עיי' במג"א (סי' שמו"ט ס"ק ד), ועיי' בשו"ת התשב"ץ (ח"ג סי' קל"ג) שחולק על הש"ך, וכן עיי' בכרכ"י (יו"ד שם) שחולק ע"ד הש"ך הג"ל.

ועיין באחרונים שמבארים שפלוגתת תלוי איז איסור מסייע הוא מטעם ערבות או דין כפנ"ע, דלשיטת הש"ך הוא מדין ערבות ובגוי ומומר ליכא ערבות.

7

וה"ל הרמ"א: י"א דא דאסור למכור להם דברים השייכים לעבודתה, היינו דוקא אם אין להם אחרים כיוצא בו או שלא יוכלו לקנות במקום אחר, אבל אם יכולים לקנות במקום אחר מותר למכור להם כל דבר (טורדכי דפ"ק ערבות מובאים) ויש מהמורין. ונהגו להקל כסברא הראשונה, וכל בעל נפש יחמיר לעצמו (ר"ן שם ובתוס' ואש"ר והגמ"ר פ"ק דשבת לדעת הד"ר).

ועיין בשו"ת כתב סופר (יו"ד סי' פ"ג) שמחלק באיסור מסייע, אם מסייע לו בשעת עבירה דאז עובר עליה אפי' בחד עברי דנהרא, ואי מסייע לו קודם שעת העבירה אינו עובר, עיי"ש, וע"ע בשו"ת בנין ציון (ח"א סי' ט"ו), ע"ש.

דברות קודש

מאת

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בעת הדינער לטובת מוסדות יטב לב בארה"ק - יום ג' פרשת נשא העל"ט בויליאמסבורג יע"א

ער - ווען ס'איז געקומען צו בויען דעם בית המקדש, האט מען געהייסן בויען די בית המקדש אויפן הר המוריה, און נישט אויפן הר סיני, האט ער געפרעגט היתכן, הר סיני דאס איז דאך די בארג וואס מ'האט געגעבן כל התורה כולה, די גאנצע תורה האט מען געגעבן פאר אידישע קינדער, פארוואס זאל מען נישט דארט בויען די בית המקדש, מ'בויעט די בית המקדש ווי די עקידה איז געווען.

האט דער דברי חיים אויסגעפירט אזוי, דארט ווי א איד שטרעקט אויס דעם האלז און לאזט זיך שחט'ן פאר הייליגן באשעפער, דאס איז מער ווי דארט ווי מ'האט געגעבן די תורה, אויפן הר המוריה האט אברהם אבינו געברענגט יצחק צו די עקידה, דאס איז א העכערע בחינה, ווי דארט ווי מ'האט געגעבן די תורה, האט דער הייליגער דברי חיים אויסגעפירט - ער פארט דאך קיין רימאנוב - אז דער ר"ר הערש איז יעדע מינוט זיך גרייט צו לאזן שחט'ן פאר הייליגן באשעפער, דאס איז מער ווי תורה, אזוי האט דער הייליגער דברי חיים געענטפערט.

ד' מלאכים האבן מקטרג געווען ווען ס'איז געקומען צו מתן תורה האט די מלאכים מקטרג געווען, די מלאכים האבן געטענה'ט אז מ'דארף געבן די תורה פאר זיי, פאר מלאכי עליון, זיי וועלן מקבל זיין די תורה מיט גאר א געהויבענע בחינה, ווען מלאכי עליון באקומען די תורה, וואלט דאס געווען אויף זייער א הויכען אופן, דא גייט מען געבן די תורה פאר א בשר ודם, צר הקב"ה קלסתר פניו של משה דומה לאברהם, אמר אי אתם מתביישים ממנו, לא זהו שירדתם ואכלתם בתוך ביתו, עטין זענטס אראפגעקומען אין זיין שטוב, ער איז געווען הונדערט יאר ווען ער האט זיך גע'מלט, ס'איז געווען שלישי למילתו, קראנק און שוואך איז אברהם אבנו געווען, און אזא צייט

מ'שטייט אפאר טעג א קורצע זמן פאר דעם הייליגן יו"ט שבועות זמן מתן תורתנו הק', איז באקאנט די מדרש, ווען משה רבינו איז ארויפגעגאנגען אין הימל נעמען די תורה האבן די מלאכים מקטרג געווען, זאגט דער מדרש צר הקב"ה קלסתר פניו של משה דומה לאברהם, ואמר אי אתם מתביישים ממנו, לא זהו שירדתם ואכלתם בתוך ביתו, עטין זענטס אראפגעקומען און געגעסן ביי איהם אין שטוב, די מדרש פירט אויס אז מ'האט באקומען די תורה אין זכות פון אברהם. און אסאך איז שוין געזאגט געווארן וואס האט דאס צו טוהן ווייל זיי האבן געגעסן ביי אברהם אין שטוב, וועגן דעם האבן זיי פארשפילט, און האבן נישט געקענט באקומען די תורה, און אידן האבן די תורה.

נאר דאס ענין קען זיין אזוי, ס'איז דא א מעשה דער הייליגער דברי חיים ז"ל איז אמאל געפארן קיין רימאנוב צום ר"ר הערש, דער דברי חיים האט דאך גע'שמו'ט אלס דער גרויסער גאון, און אויפן וועג ווען ער איז געפארן, האט זיך באגעגענט מיט איינעם פון די גדולי ישראל בימים ההם און יענעם דור, האט ער איהם געפרעגט ווי ער פארט, האט ער איהם געזאגט ער פארט קיין רימאנוב צום ר"ר הערש, דער ר"ר הערש איז נישט געווען אזוי מפורסם מיט זיין לומדות, האט ער איהם געפרעגט ווי קומט דאס אזא גרויסער גאון ווי צאנזער רב, צו פארן צו א רבין וואס מ'ווייסט נישט אזוי זיין גדלות אין תורה.

האט דער הייליגער דברי חיים געענטפערט אזוי, ס'איז דא צוויי בערג ביי כלל ישראל - באוויסטע בערג - איינס איז די הר המוריה, און איינס די בארג סיני, אויפן הר המוריה דארט האט אברהם אבינו געברענגט יצחק צו די עקידה, און נאכדעם איז דא הר סיני ווי דער אייבישטער האט געגעבן די תורה פאר כלל ישראל, זאגט

געווען זייער א שווערען ווינטער, מ'האט געוויסט ס'גייט קומען פסח, דאס קרעכצט פון א ארימאן, ווי וועט מען זיך מיט דעם אהינטון, דאס קרעכץ פון ארימע מלמדים, מ'איז שולדיג זעקס חדשים געהאלט, זאל זיך עמיצער פארשטעלן וואס מיינט אז ער באקומט נישט זעקס חדשים געהאלט וואס דאס מיינט, זייער שווער געווען.

דארף מען געבן א שבת ודודא פאר הייליגן באשעפער, ס'איז אנגעקומען ר' מאיר הירש פון קרית יואל, איך זאג קרית יואל - ווייל פריער איז געווען איינער וואס האט דא אויסגערעכנט נעמען ווער ס'האט אלץ געגעבן דא און דארט - זיי זענען אלע געווען תושבי קרית יואל - איז אנגעקומען ר' מאיר פון קרית יואל דער ראש הקהל, און צו פירן די עול המוסדות פון קרית יואל פארשטייט יעדער איז אויך נישט קיין קלייניקייט, ב"ה זעקס און א האלב טויזנט קינדער איז אויך א גרויסע ווערטשאפט, און מ'דארף אויך אויסצאלן, מ'האט ב"ה אויסגעצאלט אין קרית יואל.

ר' מאיר האט זיך אריינגעלייגט ער האט געמאכט ביי זיך אין הויז א מסיבה פאר פסח, א זמן ווען פאר פסח איז שוין א שטוב אביסל אויפגערוימט, שוין אביסל צוגעגרייט פאר יו"ט, מ'האט נישט לייב אריינצונעמען געסט אין אזא זמן, אבער ר' מאיר האט נישט געקוקט און האט געמאכט א מסיבה, און ער האט צאמגערויפן אידישע קינדער נדיבי עם, און מ'איז געקומען קיין וויליאמסבורג, און מ'האט דא געמאכט א מסיבה, און מ'האט געמאכט אין בארא פארק א מסיבה, מ'האט גערופן אידן, אידן זענען געקומען, דער ס"ה מ'האט אויסגעצאלט אויף יו"ט, דאס איז די ס"ה און אידן האבן געהאט א פרייליכן יו"ט.

דאס איז וואס מ'האט געזאגט, כה תאמר לבית יעקב ארויסצוהעלפן איד, דער פעטער ז"ל האט אמאל געזאגט וואס הייסט א חסיד'ישער איד, האט ער געזאגט א חסיד'ישער איד מיינט איינער וואס איז נישט עובר א קוצו של יו"ד פון שולחן ערוך, און ער גייט אין פייער א טובה צוטוהן א צווייטן, דאס מיינט א חסיד'ישער איד.

מ'איז זיך צוזאמען געקומען אידן ארויסצוהעלפן אחינו בני ישראל אין ארצינו הקדושה, דאס זענען חסיד'ישע אידן, ס'קומט שווער אן, די פרנסה איז נישט

איז ארויסצוגיין אין די היץ צו לויפן קבלת אורחים, ווען מ'איז געזונט און אלעס גייט גוט מ'היט תיתי מ'לאנדט איין געסט, אבער אין אזא שווערן מצב ווי אברהם אבינו האט זיך דעמאלטס געפינען, דאס איז א ענין פון מסירת נפש אריין צו ברענגן אורחים, אזא ענין פון מסירת נפש דאס איז מער ווי תורה פאר מלאכי עליון, דאס איז ביים רבוב'ע חשובער, מ'געבט די תורה פאר כלל ישראל, ווייל זיי קענען באווייזן אזא מסירות נפש, דאס איז אסאך א העכערע בחינה.

אין די פרשה פון מתן תורה, שטייט כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, זאגט רש"י בלשון הזה וכסדר הזה, וואס מיינט דאס כסדר הזה, דער אייבישטער האט געזאגט פאר משה רבינו, כסדר הזה, אזוי ווי דער סדר, זעהסט דאס ס'איז א דא א הר המוריה, יעצט איז דא א בארג סיני, און דא גייט מען געבן די תורה, אבער די בית המקדש וועט מען נישט דא בויען, די בית המקדש ווען מען בויען אויפן הר המוריה, ווייל יענץ איז חשובער, די סדר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל, דעם סדר וועלכען איז עדיף יותר וועלעכע איז די חשוב'סטע, דער סדר ווערט מען יעצט געוואר.

מסירות נפש פאר הייליגן באשעפער איז זייער א געהויבענעם ענין, דער דברי חיים האט אמאל געזאגט - דער הייליגער דברי חיים איז דאך געווען דער גרויסער בעל צדקה האט אמאל געזאגט אזוי - ער האט נישט מורא נישט פון קיין מלאכים אין נישט פון קיין שרפים, נאר אויפן קרעכצט פון א ארימען איד פון דעם האט ער מורא.

די קרעכצט פון א ארימען איד דאס זענען די מלמדים און מוסדות יטב לב, וואס מ'האט זיי אפגעהאקט - ווי מ'האט שוין פריער דערמאנט - ווי די הכנסה איז געווען, און מ'האט צוגענומען זייערע געלטער וואס זיי האבן באקומען מידי חודש בחודשו. דאס איז א עון פלילי איום ונורא וואס מ'האט געטשעפעט, א עון בל יכופר.

אונז קום מיר זיך דא צוזאם מחזק זיין מוסדות יטב לב, די מאכן מיט זייערע שווערע זמנים, און אידן קומען זיך צוזאם צו שטיצן די מוסדות, מ'האט דאס פריער געזאגט באריכות, איך האב מיט געלעבט דאס ענין, ס'איז

א פאראנטווארטליכער פירער, פירט זיך אויף מיט מער דרך ארץ, ווער ווייט וואס דא קען נאך אויסקלאפן, ווען און אויף וואס פאר א אופן, און ווער זאל נעמען א שטעלונג דא?

ס'איז אבער דא א ארגענעזאציע וואס הייסט "נטרונא", און זיי באנעמען זיך יא מיט דעם, זיי האבן אויף דעם א אויפגאבע, וויל איך זיי דא ברבים מחזק זיין, זיי ברענגן ארויס פאר די גאנצע וועלט אז ס'איז דא א חלק פון כלל ישראל וואס זיי זענען נישט קיין ציונים, און האבן נישט מיט ציונות גארנישט, אפגעהאקט אינגאנצן, און האבן מיט די ציוניסטישע מדינה קיין שום שייכות נישט, און ער רעדט נישט אין נאמען פון כלל ישראל, און דאס ברענגט מען ארויס אויף פארשידענע אופנים, בשמיעה ובראיה.

מען דארף זיי מחזק זיין, ווער ס'פילט אז ס'פארדרוסט אים די חוצפה פון די ציונים, דאס עזות און די התגרות באומות, ער פילט ער דארף עפעס יוצא זיין ידי חובתו, איז דאס דער אדרעס ווי ער קען עס טון, אויף א שטיל אופן, אבער ס'האט א השפעה ווי ס'דארף אנצוקומען.

דער אייבערשטער זאל העלפן, ער זאל שיקן א ברכה, פאר די אלע אידן דא, וואס זענען זיך צוזאמענגעקומען מחזק זיין די הייליגע מוסדות יטב לב, די הייליגע מוסדות וואס דער פעטער ז"ל האט דאס מייד געווען, ס'איז איהם זייער שווער אנגעקומען, ער האט דאס מייד געווען, און כל ימיו האט ער זיך געפלאגט, און לאחריו איז דער טאטע ז"ל געשטאנען, מוסדות יטב לב איז ביי איהם געווען זייער חשוב און זייער הייליג, און אונז דארף מיר דאס זעהן ווייטער צו פירן, האפן מיר אז קיינער וועט נישט קענען שטערן צו פירן די מוסדות, די אלע שטערערס וועלן נישט האבן קיין הצלחה, דער אייבישטער וועט שיקן ברכה והצלחה און סייעתא דשמיא, און אלעם וואס מיר טוהן מיר, און דער אייבישטער זאל העלפן אז דער גאנצע ציבור זאל געבענטשט ווערן מיט כל מילי דמיטב, שמחה תענוג ונחת, און מקבל זיין די תורה הקדושה אין דעם יו"ט שבועות באנפין נהירין, ביז דער אייבישטער וועלן העלפן אונז וועלן אלע זוכה זיין קעגן צו גיין דעם גוא"צ בב"א.

אזוי בהרחבה גדולה, דער אייבישטער זאל העלפן יפתח ה' את אוצרו הטוב משפיע צו זיין פאר יעדן איינעם מיט א גרויסע הרחבה.

אבער ס'קומט א געוואלדיגן הכרת הטוב פאר אונזער ראש הקהל ר' מאיר, וואס ער איז א נאה דורש און נאה מקיים, ער האט געזאגט אז מ'דארף צו טוהן, און טאקע געטוהן, דאס געבט אונז א לעקציע, מיטן רעדן און מיט קרעכצן נישט דאס וועט אויפטוהן, אויפטוהן איז ווען מ'טוהט מעשים, און יעדער קען טוהן מעשים, יעדער איינער, א גדול לפי גודלו א קטן לפי קטנו, מ'האט דא דערמאנט פריער א פלאן, ר' מאיר האט געזאגט א פלאן, דער אמת איז דאך טאקע אזוי, נישט יעדער קען געבן, נישט יעדער האט צו געבן, אבער יעדער האט באקאנטע, יעדער האט גוטע פריינד, קרובים מיט ידידים, הן אין ביהמ"ד און הן ביי די ארבעט ווי א מענטש דרייט זיך, יעדער איינער קען שאפן פון א צווייטן איד שטילער איין א פאר הונדערט דאלער, צוויי דריי הונדערט דאלער א יאר, יעדער איינער זאל דאס פארשאפן, נישט פון די אייגענע טאש, וועט מען די לאך פארשטאפן, ביז דער אייבישטער וועט העלפן ס'וועט נאך אמאל קומען א ענדע צו דעם.

איך רעד דא פארן ציבור, און ביי א דינער פאר מוסדות יטב לב בארצינו הקדושה, וועל איך דערמאנען נאך איין נקודה, מען ווייט דאך ווער ס'האלט אביסל מיט מילי דעלמא, ווייט אז מען איז געווען דא פון ארץ ישראל, און איבערגעדרייט די הויפט שטאט, און פראסט און פשוט געזאגט פארן אמעריקאנעם פרעזידענט "איך פייף דיך אן".

רעדן רעדט ער זיך איין אז ער רעדט בשם כל ישראל, און קיינער זאגט נישט אז נישט, און דאס מאכט זייער א שרעקליכער איינדרוק אויף די גאס, די גאנצע גאס מיינט אז דאס איז כלל ישראל, און ער רעדט אין נאמען פון כלל ישראל, און כלל ישראל זענען אזעלכע מחוצפים.

יעדער פארשטייט אז דער אמעריקאנער פרעזידענט איז א הויכער באאמטער, און ער האט א גרויסע כח, ער איז נישט אבסעלאט מושל, אבער וויפיל כח מען האט אים צוגעטיילט האט ער א גרויסער כח, און

הבר אני לכל אשור יראתו

ספעציעלע רוק צו די פרישע אינגעלייט הי"ו

וואס האבען חתונה געהאט די לעצטע פאר יאר
נאך דעם התייסדות פון חבורת יסודי התורה דורך רבינו הגה"ק שליט"א

שליסט אייר אן

אין חבורת "יסודי התורה"

די טויזנטער חברי התבורה האבען אין די לעצטע פאר יאר
דורכגעלערנט 11 מסכתות הש"ס און קרוב צו
600 בלאט גמרא

כולל אינגעלייט:

לייגט צו צו אייערע שיעורים א שיעור קבוע אין סדר "יסודי התורה"
זייט אייך מצטרף צו כח התורה דרבים!

אברכים בעלי בתים:

לערנט דעם שיעור קבוע מדי יום ביומו
נאר אזוי קען מען שפירען א טעם אין לעבען!

שטובט דאס נישט אפ!

לוח יסודי התורה

לפרשת בהעלותך

למדתי

☐	זונטאג	פסחים	סב:	☐
☐	מאנטאג	פסחים	סג.	☐
☐	דינסטאג	ערב שבועות		☐
☐	מיטוואך	א' שבועות		☐
☐	דאנערשטאג	ב' שבועות		☐
☐	פרייטאג	חזרה		☐
☐	שבת קודש	חזרה		☐

מתוך דרשת רבינו הגה"ק שליט"א

ל"ג בעומר תשע"א - בביהמ"ד הגדול דקהל יטב לב - וויליאמסבורג

ווי שיינ איז ווען ס'קומט זיך צוזאם צוויי אידן און איינער געט א זאג וואס איז נייעס, כ'האב נישט פארשטאנען די גמרא די וואך, כ'האב היינט נישט פארשטאנען די גמרא, כזאג דיר איך ווייס נישט וואס איז פשט אין די גמרא. ער זאגט, יא איך האב מיך געפלאגט איך קען דיר זאגן, איך האב עס געלערנט. צוויי אידן טרעפן זיך מ'טרעפט זיך אויף א חתונה, מ'טרעפט זיך אין ביהמ"ד, א טאטע טרעפט זיך מיט א זוהן, וואס טוט זיך ווי אזוי האסטו געלערנט דעם שיעור, האסטו אדורכגעגאנגען דעם היינטיגן עמוד עס איז דיר געלונגען, איך האב יא פארשטאנען איך האב נישט פארשטאנען, מ'מעג זיך איינער דעם אנדערן פרעגן וואס לערנסטו וואס טוסטו עפעס, רעדן אין דברי תורה.

וואספארא שיינע חינוך איז דאס פאר אקינד ווען א טאטע גייט מיט זיין קינד און ער באגעגנט זיך און ער זאגט שלום עליכם ער טרעפט זיך מיטן חבר, און אנשטאט ער זאל אנהייבן צו רעדן אלע שטותים און נארישקייטן, באגעגנט ער זיך מיט'ן חבר וואס איז נייעס נישט פארשטאנען די גמרא, איך האב געזעהן א שיינע פשט איך קען דיר איבערזאגן א שיינע פשט וואס איך געהערט, און ער זאגט דאס. וואס פאר א חינוך איז דאס פאר זיין קינד ווען ער זעהט דער טאטע טרעפט זיך מיט יענעם און יענער רעדט מיט איהם דברי תורה.

כאפט א בליק אויף דעם אוצר

וואס חברי "יסודי התורה" פארמאגען שוין

מסכת	דפים	התחלת המסכתא	סיום המסכתא
מסכת סוכה	55	א' במדבר תשס"ו	ב' לך תשס"ז
מסכת קידושין	81	ג' לך תשס"ז	ג' קרה תשס"ז
מסכת ראש השנה	33 1/2	ד' קרה תשס"ז	א' נח תשס"ח
מסכת גיטין	89	ב' נח תשס"ח	ד' חקת תשס"ח
מסכת ביצה	39	א' בלק תשס"ח	ב' חיי שרה תשס"ט
מסכת שבועות	48	ג' חיי שרה תשס"ט	ב' תוריע-טהרה תשס"ט
מסכת חגיגה	24	ג' תוריע-טהרה תשס"ט	ב' חקת-בלק תשס"ט
מסכת מכות	22	א' פנחס תשס"ט	ג' נצבים-וילך תשס"ט
מסכת יומא	86 1/2	ד' נצבים-וילך תשס"ט	א' פנחס תש"ע
מסכת סוטה	48	ה' בלק תש"ע	כ"א כסליו תשע"א
מסכת פסחים	63	א' מקץ תשע"א	חג השבועות תשע"א

סך הכל = 589 דפים

וויפיל האט איר שוין געלערנט?

ותן חלקינו בתורתך!

לכבוד חג השבועות זמן מתן תורתנו
שליסט אייך אן אין חבורת יסודי התורה און זאמעלט
אייך אן דעם הערליכען אוצר

די בכל אתר ואתר בכל מקומות מושבותיהם

בני ברק • אלעד • ירושלים • בית שמש • לאנדאן
אנטווערפן • מאנטשעסער • וויען

שמחות אנשי שלומינו קהל עדתינו שיחיו

וויליאמסבורג • בארא פארק • קרית יואל • מאנסי
לעיקוואד • מאנטריאל • אוסטראליע

שהשמחה במעונם

ברכת מזל טוב

הנגנו משגרים ברכת מז"ט חמה ולבבית לאנשי שלומינו תומכי וידידי כוללנו הק' די בכל אתר ואתר כאו"א בשמו הטוב יבורך

קרית יואל

הולדת הבנים

- ר' יואל (בר"א) ביקעל נ"י
- ר' מרדכי לייב מארקאוויטש נ"י
- ר' שמואל נתנאל מיללער נ"י
- ר' אברהם שמעון פילעפף נ"י

הולדת הבנות

- ר' יואל (בר"א) ביקעל נ"י
- ר' יואל (בהר"ב) בערגער נ"י
- ר' חיים צבי (ברמ"י) גאלדבערגער נ"י
- ר' יצחק מרדכי כ"ץ נ"י
- ר' יואל (ברא"א) פליישמאן נ"י
- ר' אלעזר עמרם פריעד נ"י
- ר' אברהם משה ראטשטיין נ"י

הכנסת בניהם לעוה"מ

- הר"ר חיים לייב זילבערשטיין שליט"א
- הר"ר שאול יצחק ראבינאוויטש שליט"א
- ר' זלמן לייב דייטש נ"י
- ר' מענדל וואלף טייטלבוים נ"י
- ר' משה חיים ראזענפעלד נ"י
- ר' ישראל לייב כהן נ"י

ירושלים

הולדת הבת

- ר' שרגא צבי היימליך נ"י

בארא פארק

הולדת הבנות

- ר' יצחק שנעעבאלג נ"י
- בן הרב אברהם וואלף שנעעבאלג שליט"א
- מ"ן ד קהילתו וויליאמסבורג
- חתן הר"ר דוד האראוויטץ שליט"א
- ר' אלכסנדר אשר האראוויטץ נ"י
- בן הר"ר אברהם האראוויטץ שליט"א, לאנדאן

בני ברק

הכנסת בניהם נ"י לעוה"מ

- ר' ישראל יצחק היימליך נ"י
- חתן ר' ישראל יעקב שפילמאן נ"י
- ר' אלעזר אלימלך כהן נ"י
- בן ר' משה צבי כהן נ"י

לאנדאן

הולדת הבנים

- ר' חיים אביגדור קארנבלי נ"י
- בן ר' משה ארי' קארנבלי נ"י
- חתן ר' חיים אלעזר פרידמאן נ"י
- הרב שמואל לעוו שליט"א מ"ן ד קהילתו
- בן ר' אברהם יושע לעוו נ"י
- חתן ר' מאיר קראוס נ"י, אנטווערפן
- ר' יואל אהרן גרין נ"י
- בן ר' אברהם משה יעקב גרין נ"י
- חתן ר' אברהם שמואל שטערן נ"י

וויליאמסבורג

הולדת הבנים

- ר' יואל בן ר' שלמה צבי פעלדמאן נ"י
- חתן ר' שמואל פרענקל נ"י
- ר' שאול בן ר' מנחם פתחי' בראך נ"י
- חתן ר' יעקב יוחנן קליין נ"י
- ר' נפתלי אלי' שמחה וויזענפעלד נ"י
- בן ר' חיים ברוך וויזענפעלד נ"י
- חתן ר' אהרן לעוו נ"י
- ר' יואל בן ר' יצחק ראכליץ נ"י
- חתן ר' יוסף לייב סאנדער נ"י
- ר' חיים בן ר' יצחק יודא פארגעס נ"י
- חתן ר' שמואל עקיבא וויאוויטש נ"י
- ר' חיים בנציון בן ר' ברוך יושע גרינפעלד נ"י
- חתן ר' אהרן יונתן ראזענאהל נ"י
- ר' יוסף שאול ליכטענשטיין נ"י
- בן הרב ברוך מרדכי ליכטענשטיין שליט"א
- חתן ר' ישראל שפילמאן נ"י
- ר' יואל בן ר' יצחק שטיין נ"י
- חתן ר' משה שלום פאגעל נ"י

הולדת הבנות

- ר' ליפא יאקאבאוויטש נ"י
- בן ר' שלום יצחק יאקאבאוויטש נ"י
- חתן ר' משה יוסף מיטטעלמאן נ"י
- ר' בנציון בן ר' יושע קרויס נ"י
- חתן ר' יוסף אהרן רובין נ"י

אירועי צאצאיהם

ר' וואלף ברוינער נ"י, בארא פארק	החתן אלכסנדר נ"י	ר' יוסף יושע לעוו נ"י, וויליאמסבורג
ר' משה אלימלך שטערן נ"י, לאנדאן	החתן יואל נ"י	ר' אברהם אהרן פריעדמאן נ"י, לאנדאן

אדער קען מען שיקן דורך א פעקס אדער מייל

a.ch.bnb@gmail.com - FAX: 011-9723-6194389

צו מעלדן א שמחה קען מען זיך פארבינדן צו:

011-972-52764837 און אין אר"י 845-662-5579